

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

Wydział Informacji, Badań i Analiz

RYNEK PRACY

I PROGRAMY RYNKU PRACY

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM

W 2005 ROKU



SPIS TREŚCI

1.	Ogólna charakterystyka funkcjonowania rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim.....	1
2.	Obsługa instytucjonalna rynku pracy i uwarunkowania prawne	2
3.	Charakterystyka zmian w bezrobociu w 2005 roku	3
4.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim	8
5.	Realizacja programów samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy.....	9
5.1.	Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich	9
5.2.	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	11
5.3.	Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG III C Projekt ADEP	12
5.4.	Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL	15
5.5.	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Zasobów Ludzkich Realizowany w Ramach Programu PHARE 2002 Spójność Społeczno - Gospodarcza Rozwój Zasobów	16
5.6.	Program Leonardo da Vinci – Projekt „Kształcenie animatorów gospodarczych w rozszerzającej się Europie”	17
5.7.	Program Deliver – „Innowacyjne podejście do kierowania zmianami”	18
5.8.	Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”	18
6.	Inne programy realizowane przez WUP w Toruniu	20
6.1.	Współpraca z partnerami rynku pracy	20
6.2.	Badania rynku pracy	21
6.2.1	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej w województwie kujawsko – pomorskim. Raport z IV edycji badania	21
6.2.2	Badanie zapotrzebowania na animatorów gospodarczych w województwie kujawsko – pomorskim.....	22
6.2.3	Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	22
6.3	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.....	24
6.4.	Służba Zastępcza	25
6.5.	Zatrudnienie obywateli polskich za granicą	25

6.5.1	Zatrudnienie obywateli polskich w ramach umów i porozumień międzyrządowych.....	25
6.5.2	Zatrudnienie obywateli polskich w ramach europejskiego systemu zatrudnienia „Eures”	27
6.6.	Regionalne pośrednictwo pracy oferty pracy na terenie Polski.....	28
6.6.1	Oferty pracy na terenie Polski.....	28
6.6.2	Agencje zatrudnienia.....	28
6.7.	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego.....	29
7.	Wykaz najważniejszych analiz i publikacji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2005 roku	29

SPIS TABLIC, MAP I WYKRESÓW

Wybrane dane o województwie kujawsko – pomorskim.....	31
Pracujący według sekcji PKD w województwie kujawsko – pomorskim.....	32
Pracujący według płci – wykres	32
Podmioty gospodarcze według sekcji PKD w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku	33
Podmioty gospodarcze według sekcji PKD w 2005 roku – struktura	33
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia. Stan w końcu roku	34
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Stan w końcu okresu	35
Stopa bezrobocia według województw. Stan na 31 grudnia 2005 roku – mapa	36
Stopa bezrobocia według powiatów – stan w dniu 31 grudnia 2005 roku – mapa	37
Stopa bezrobocia w Polsce i województwie kujawsko – pomorskim w latach 2001 – 2005 Stan na koniec kwartału – wykres	38
Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim. Stan w końcu 2005 roku – wykresy	39

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA FUNKCJONOWANIA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM

Województwo kujawsko – pomorskie zajmuje powierzchnię 17.970 km² co stanowi 5,7% obszaru kraju. W skład województwa wchodzi 19 powiatów oraz 4 miasta na prawach powiatów. Województwo kujawsko – pomorskie to 144 gminy (z tego: 17 to gminy miejskie, 35 miejsko – wiejskie oraz 92 wiejskie). W naszym regionie są 52 miasta oraz 3.580 miejscowości wiejskich.

Liczba ludności województwa, według stanu na koniec września 2005 roku, wynosi 2068,0 tys. osób, co stanowi 5,4% ludności Polski. Większość mieszkańców naszego regionu to kobiety (51,7%). Na 100 mężczyzn w województwie kujawsko – pomorskim przypada 107 kobiet. W miastach zamieszkuje 61,6% ogółu ludności. Większość mieszkańców województwa (64,0%) znajduje się w wieku produkcyjnym. W wieku przedprodukcyjnym znajduje się 21,7% ludności, a w poprodukcyjnym – 14,3%.

Liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw w 2005 wyniosła 213.684 osoby i była mniejsza o 2.003 (0,9%) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wskaźnik zatrudnienia według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w IV kwartale 2005 r. wynosił 44,3% (w analogicznym okresie 2004 r. – 42,9%). Współczynnik aktywności zawodowej mierzony według metodologii BAEL również nieznacznie wzrósł – 54,6% w IV kwartale 2005 r., podczas gdy w analogicznym okresie 2004 r. – 54,0%.

Według danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, w rejestrze REGON w województwie kujawsko – pomorskim w grudniu 2005 roku zarejestrowanych pozostawało 187,2 tys. podmiotów gospodarczych. W sektorze publicznym działało 3,5% podmiotów, w sektorze prywatnym – 96,5%. W odniesieniu do grudnia 2004 roku liczba podmiotów zwiększyła się o 1,1%. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowią 79,9% wszystkich podmiotów gospodarczych w województwie.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2005 roku wyniosło w województwie kujawsko – pomorskim 210,1 tys. osób i było niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 1,3% .

W strukturze użytkowania ziemi największą powierzchnię zajmują użytki rolne, które w ogólnej powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego stanowią 58,3% (Polska 52,2%). Jest to jeden z wyższych wskaźników w kraju (4. miejsce). Wśród użytków rolnych aż 89,2% powierzchni stanowią grunty orne, gdy tymczasem w kraju wskaźnik ten wynosi 77,7%. Niekorzystny jest natomiast wskaźnik lesistości (22,9%), który plasuje województwo na odległym 13. miejscu w kraju. Lasy i grunty leśne stanowią 29,2% terytorium kraju.

Obszar województwa kujawsko – pomorskiego charakteryzuje się znaczną różnorodnością cech przyrodniczych i kulturowych. Posiadane zasoby i walory środowiska przyrodniczego, zachowane dziedzictwo kultury, stanowią bogactwo tego regionu, są ważnymi wyznacznikami jego atrakcyjności, mocno znaczącymi w ocenach międzyregionalnej konkurencyjności. Zasoby te nie są w pełni wykorzystane, głównie z uwagi na niedostateczny stopień i standard zagospodarowania w zakresie bazy noclegowej i ogólnodostępnej infrastruktury technicznej. Istnieje możliwość szerszego rozwoju różnych form turystyki specjalistycznej np. żeglarstwa, wioślarstwa, kolarstwa, jazdy konnej. Udział województwa w organizacji krajowego ruchu turystycznego wynosi pod względem liczby miejsc noclegowych 4,4%, a korzystających z noclegów – 4,0%.

O ile potencjał ekonomiczny i społeczny lokuje nasze województwo na środkowym miejscu w kraju, to sytuacja na rynku pracy jest o wiele bardziej skomplikowana: województwo kujawsko – pomorskie należy do najbardziej zagrożonych zjawiskiem bezrobocia.

2. OBSŁUGA INSTYTUCJONALNA RYNKU PRACY I UWARUNKOWANIA PRAWNE

Instytucjonalną obsługą rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku zajmowały się: Wojewódzki Urząd Pracy oraz 20 Powiatowych Urzędów Pracy. Wojewódzki Urząd Pracy funkcjonuje jako wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna i wykonuje zadania samorządu województwa w zakresie realizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zadania samorządów powiatowych w tym zakresie realizują Powiatowe Urzędy Pracy. Trzy z nich: w Bydgoszczy, Grudziądzu i Włocławku obejmują swym działaniem po dwa powiaty – tzw. grodzki i ziemski. W Toruniu funkcjonują dwa PUP: osobno dla miasta Torunia i osobno dla powiatu toruńskiego.

W dniu 1 listopada 2005 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 164, poz. 1366).

Ta nowelizacja przekazała dotychczasową kompetencję i zadania Ministra Gospodarki i Pracy z zakresu prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawania certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia w gestię Samorządu Województwa. Ponadto podstawowe zadania WUP-u rozszerzono o świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej. Zadania z tego zakresu wykonuje Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu jako jednostka organizacyjna Samorządu Województwa.

Istotnym wsparciem w realizacji programów rynku pracy współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego jest pomoc, jaką Wojewódzki Urząd Pracy otrzymuje w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Priorytet 3 Pomoc Techniczna oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Priorytet 4 Pomoc Techniczna.

3. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN W BEZROBOCIU W 2005 ROKU

W roku 2005 wystąpiły symptomy poprawy sytuacji na rynku pracy wyrażające się w dalszym spadku liczby osób bezrobotnych.

Bezrobotni w województwie kujawsko – pomorskim.

Stan na koniec roku

rok	liczba bezrobotnych	zmiana w %
1998	128 192	x
1999	156 309	21,9
2000	181 230	15,9
2001	205 232	13,2
2002	211 593	3,1
2003	212 066	0,2
2004	199 566	-5,9
2005	188 021	-5,8

Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2005 roku w województwie kujawsko – pomorskim wyniosła 188.021 osób, a stopa bezrobocia, liczona jako udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo, osiągnęła wartość 22,3% (przy średniej krajowej 17,6%). Na tle innych województw Kujawsko – Pomorskie w grudniu 2005 było szóste co do ilości osób bezrobotnych oraz czwarte co do wysokości stopy bezrobocia.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 11.545 osób (5,8%). Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach: największy względny spadek wystąpił w powiecie sępoleńskim (12,8%) i aleksandrowskim (11,4%), najmniejszy zaś w powiecie golubsko – dobrzyńskim (0,2%) i chełmińskim (0,9%)

Liczba bezrobotnych według powiatów. Stan na koniec roku

Powiaty	Bezrobotni			
	grudzień 2004 rok	grudzień 2005 r.	wzrost/spadek	
			w osobach	w %
WOJEWÓDZTWO RAZEM	199 566	188 021	-11 545	-5,8
BYDGOSZCZ - powiat grodzki	18 521	17 411	-1 110	-6,0
BYDGOSZCZ - powiat ziemski	6 993	6 614	-379	-5,4
GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	11 670	11 050	-620	-5,3
GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	5 272	5 103	-169	-3,2
TORUŃ - powiat grodzki	12 180	11 117	-1 063	-8,7
TORUŃ - powiat ziemski	8 482	8 245	-237	-2,8
WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	12 247	11 668	-579	-4,7
WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	9 799	9 275	-524	-5,3
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	6 784	6 013	-771	-11,4
BRODNICA	8 040	7 472	-568	-7,1
CHEŁMNO	5 785	5 735	-50	-0,9
GOLUB-DOBRZYŃ	4 812	4 801	-11	-0,2
INOWROCŁAW	20 626	20 010	-616	-3,0
LIPNO	8 046	7 643	-403	-5,0
MOGILNO	5 497	5 119	-378	-6,9
NAKŁO NAD NOTECIĄ	10 388	9 637	-751	-7,2
RADZIEJÓW	4 540	4 193	-347	-7,6
RYPIN	5 680	5 557	-123	-2,2
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	5 160	4 501	-659	-12,8
ŚWIECIE	10 018	9 316	-702	-7,0
TUCHOŁA	5 424	5 007	-417	-7,7
WĄBRZEŻNO	4 341	4 114	-227	-5,2
ŻNIN	9 261	8 420	-841	-9,1

W ciągu 2005 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowało się 186.064 nowych bezrobotnych (o 6,9% więcej niż w roku poprzednim). W porównaniu z rokiem 2004 o 3,5% zmniejszyła się liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy natomiast o 9,8% wzrosła liczba osób, które do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciły po raz kolejny.

W 2005 roku z rejestrów wyłączono 197.609 bezrobotnych (o 5,9% więcej niż w roku poprzednim). Mniej niż połowa wyłączeń (93.949 osób, czyli 47,5%) nastąpiła z powodu podjęcia pracy (w roku poprzednim było to odpowiednio: 90.410 osób i 48,4%), przede

wszystkim niesubsydiowanej (81,1% wszystkich podjęć pracy, w roku poprzednim – 81,3%). Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło w 2005 roku 76.189 bezrobotnych (o 3,7% więcej niż w roku poprzednim). Z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 17.760 bezrobotnych (o 4,9% więcej niż w roku poprzednim): przede wszystkim były to roboty publiczne (10.017 osób, o 11,5% więcej niż w roku 2004) i prace interwencyjne (4.628 osób, o 20,4% mniej). Działalność gospodarczą rozpoczęło 1.703 bezrobotnych (o 388,0% więcej niż w roku poprzednim), a 932 bezrobotnych podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia (o 131,3% więcej). Wśród bezrobotnych podejmujących pracę w 2005 roku dominowali mężczyźni: kobiety stanowiły w tej grupie zaledwie 42,4% (w roku poprzednim – 41,7%).

Na zmiany w poziomie bezrobocia w 2005 roku wpłynął większy odpływ z bezrobocia niż napływ do bezrobocia: w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowało się 186.064 bezrobotnych, natomiast z ewidencji wyłączono 197.609 osób.

Wskaźnik napływu do bezrobocia (liczony jako stosunek liczby nowozarejestrowanych bezrobotnych do liczby bezrobotnych według stanu na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł w 2005 roku 93,2% (w roku 1999 – 130,4%, w 2000 r. – 104,9%, w 2001 r. – 87,4%, w 2002 r. – 80,3%, w 2003 r. – 81,5%, w 2004 r. – 82,1%).

Wskaźnik odpływu z bezrobocia (liczony jako stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych do liczby bezrobotnych według stanu na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł w 2005 roku 99,0% (w 1999 r. – 108,5%, w roku 2000 – 89,0%, w 2001 r. – 71,4%, w 2002 r. – 77,2%, w 2003 r. – 81,3%, w 2004 r. – 89,0%).

Wskaźnik płynności rynku pracy (wyrażający stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby bezrobotnych nowozarejestrowanych) wyniósł w 2005 roku 50,5% (w roku 1999 – 42,6%, w 2000 r. – 43,6%, w 2001 r. – 42,4%, w 2002 r. – 48,1%, w 2003 r. – 51,3%, w 2004 r. – 51,9%).

Jedynie w czterech miesiącach w 2005 r.: styczniu, lutym, listopadzie i grudniu w województwie kujawsko – pomorskim odnotowano wzrost liczby bezrobotnych, w pozostałych miesiącach poziom bezrobocia zmniejszał się.

W 2005 roku największy spadek liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w miesiącu kwietniu, a największy wzrost w styczniu. Zmiany liczby bezrobotnych ilustruje poniższa tabela.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia
w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku

miesiące	Bezrobotni		stopa bezrobocia	
	Liczba	zmiana do miesiąca poprzedniego	województwo	Polska
Grudzień'2004	199 566	x	23,6	19,0
Styczeń'2005	206 792	7 226	24,1	19,4
Luty	207 366	574	24,1	19,4
Marzec	204 887	-2 479	23,9	19,2
Kwiecień	198 591	-6 296	23,3	18,7
Maj	193 460	-5 131	22,8	18,2
Czerwiec	191 296	-2 164	22,6	18,0
Lipiec	190 378	-918	22,5	17,9
Sierpień	188 094	-2 284	22,3	17,7
Wrzesień	186 034	-2 060	22,1	17,6
Październik	182 841	-3 193	21,8	17,3
Listopad	183 285	444	21,8	17,3
Grudzień'2005	188 021	4 736	22,3	17,6

Szkolenia w 2005 roku rozpoczęło 8.722 bezrobotnych, staże pracy – 10.103 osoby. Łącznie z tych dwóch form aktywizacji skorzystało 18.825 bezrobotnych (o 0,6% więcej niż w roku poprzednim). Z nowej formy aktywizacji, jaką jest przygotowanie zawodowe w miejscu pracy skorzystało 7.293 bezrobotnych.

W 2005 roku do powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko – pomorskim wpłynęło 56.348 ofert pracy (o 17,6% więcej niż w roku poprzednim). Wzrost dotyczył przede wszystkim ofert na zatrudnienie subsydiowane (o 24,1%), natomiast liczba ofert na zatrudnienie niesubsydiowane wzrosła jedynie o 9,7%. Oferty na pracę subsydiowaną stanowiły w 2005 roku 58,0% wszystkich ofert pracy (w 2004 roku – 55,0%).

W 2005 roku przedsiębiorstwa w regionie kujawsko – pomorskim rzadziej niż poprzednio dokonywały zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Do urzędów pracy wpłynęły 32 takie zgłoszenia dotyczące łącznie 1.307 osób (w roku poprzednim było to odpowiednio: 59 zgłoszeń dotyczących 2.218 osób). W konsekwencji liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładów pracy w końcu 2005 roku wyniosła 3.970 osób (o 26,8% mniej niż w grudniu 2004 r.), które stanowiły 2,1% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 2,7%).

Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego w dniu 29 grudnia 2004 roku przyjął Uchwałę Nr XXIX/357/04 w sprawie *określenia kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2005 roku.*

W dniu 30 grudnia 2004 roku Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko – pomorskim przeznaczył z Funduszu Pracy (wg algorytmu) kwotę w wysokości **125.915,7 tys. zł**. Środki w kwocie 88.141,0 tys. zł (tj. 70% środków ogółem) Minister przekazał bezpośrednio do samorządów powiatowych na realizację programów aktywizujących osoby bezrobotne. Pozostałą kwotę – 37.774,7 tys. zł (tj. 30% środków ogółem) otrzymał samorząd województwa. Środki te zostały przeznaczone, zgodnie z Uchwałą Nr 2/34/2005 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 12 stycznia 2005 roku, dla samorządów powiatowych na realizację projektów współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL), w tym:

- na dokończenie projektów posiłkowych z 2004 r. – kwota 6.818,9 tys. zł (Działanie 1.2 *Perspektywy dla młodzieży* – 5.029,5 tys. zł i działanie 1.3 *Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia* – 1.789,4 tys. zł)
- oraz na realizację nowych projektów w 2005 r. – kwota 30.955,8 tys. zł, w tym: na działanie 1.2 – 18.573,3 tys. zł i na działanie 1.3 -12.382,5 tys. zł.

Na skutek zmian do projektów SPO RZL, których celem było pełne wykorzystania środków FP, zmniejszono środki na dofinansowanie realizacji projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Kwotę w wysokości 514,1 tys. złotych przeznaczono na realizację programów aktywizujących osoby bezrobotne.

Po rozdysponowaniu ww. funduszy, przekazanych decyzjami Ministra Gospodarki i Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych, **samorządy powiatowe przystąpiły do opracowania wniosków o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra.** Łącznie w 2005 roku wnioskowano o **dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra** na finansowanie programów aktywnego przeciwdziałania bezrobociu na kwotę 42.636,1 tys. zł, z czego **samorządy powiatów otrzymały fundusze w wysokości 23.547,8 tys. zł. Łącznie województwo kujawsko – pomorskie w 2005 roku na aktywizację bezrobotnych otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości 149.463,5 tys. zł.**

W 2005 roku nastąpiły dalsze korzystne zmiany w strukturze wydatków Funduszu Pracy (dane na podstawie *MGiP-02 Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2005 roku*). Udział środków przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych wzrósł z 17,3% w 2004 roku do 37,1%, natomiast środki wydatkowane na zasiłki dla bezrobotnych stanowiły 58,4% (wobec 81,0% w roku 2004).

STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY

Wyszczególnienie	2004 rok		2005 rok			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana	
					w tys. zł	w %
wydatki ogółem	600 888,2	100,0	400 568,4	100,0	-200 319,8	-33,3
zasiłki i świadczenia	486 477,2	81,0	233 865,4	58,4	-252 611,8	-51,9
w tym zasiłki dla bezrobotnych	250 846,8	41,7	233 865,4	58,4	-16 981,4	-6,8
programy przeciwdziałania bezrobociu	103 860,5	17,3	148 489,6	37,1	44 629,1	43,0
pozostałe	10 550,5	1,8	18 213,4	4,5	7 662,9	72,6

Źródło: Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2004 i 2005 r.

4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM

Nie ulega istotnym zmianom struktura bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim. Jej najbardziej istotne cechy są następujące:

Wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet (103.872 osób): stanowią one 55,2% ogółu bezrobotnych, wśród bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy ich udział wynosi 63,1%, a w grupie osób pozostających bez pracy ponad 24 miesiące – 67,4%. W porównaniu z końcem 2004 roku populacja bezrobotnych kobiet zmalała o 3,3%, podczas gdy mężczyźni zmniejszyli się o 8,7%.

Wysoki poziom bezrobocia na terenach wiejskich: mieszkańcy wsi (83.759 osób) stanowią 44,5% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 44,3%). Populacja ta zmniejszyła się w ciągu roku o 5,3%. Należy również pamiętać o dużej skali bezrobocia ukrytego na wsi.

Znaczny udział wśród bezrobotnych ludzi młodych: 23,3% bezrobotnych (43.878 osób) to osoby w wieku 18 – 24 lata. W porównaniu z końcem 2004 roku populacja ta zmniejszyła się o 14,9%.

Znaczny udział wśród bezrobotnych osób długotrwale oraz wielokrotnie bezrobotnych: w końcu 2005 roku osoby długotrwale bezrobotne (pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy) stanowiły 68,2% (128.285 osób), podczas gdy osoby pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy (95.524 osób) stanowiły 50,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 52,9%). W ciągu roku liczba osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy zmalała o 9,5%. Osoby zarejestrowane wielokrotnie (145.935 osób) stanowią 77,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 76,1%).

Znaczny udział wśród bezrobotnych osób o niskim poziomie wykształcenia: w końcu 2005 roku 71,4% (134.335 osób) bezrobotnych legitymowało się wykształceniem jedynie zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. W końcu 2004 r. było to odpowiednio: 144.298 osób i 72,3%. Poziom i struktura kwalifikacji

bezrobotnych w dalszym ciągu pozostają w dużej dysproporcji w stosunku do oczekiwań pracodawców.

5. REALIZACJA PROGRAMÓW SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY

Rok 2005 charakteryzował się różnorodnością programów rynku pracy, jakie realizowane były w województwie kujawsko – pomorskim. Do najważniejszych, w które zaangażowany jest Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu (działający jako jednostka organizacyjna samorządu województwa), wymienić należy:

- Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich,
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego,
- Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG IIIC Projekt ADEP,
- Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL,
- Europejski Program Edukacyjny Leonardo da Vinci,
- Program DELIVER,
- Program Phare 2002 Spójność Społeczno – Gospodarcza. Kujawsko – Pomorski Program Rozwoju Zasobów Ludzkich,
- Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”.

5.1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

Sektorowy Program Operacyjny Rozwoju Zasobów Ludzkich (SPO RZL) jest programem służącym realizacji założeń Europejskiej Strategii Zatrudnienia oraz Narodowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.

Podstawowym celem tego Programu jest zwiększenie zatrudnienia i wzrost udziału osób aktywnych zawodowo a także budowa społeczeństwa otwartego – opartego na wiedzy.

Cele SPO RZL realizowane są poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy, w ramach działań określonych w trzech priorytetach:

Priorytet 1 – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej,

Priorytet 2 – Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy,

Priorytet 3 – Pomoc techniczna.

Instytucją odpowiedzialną za realizację SPO RZL jest Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu pełni rolę Instytucji Wdrażającej – jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie i prawidłową realizację dwóch działań w ramach Priorytetu 1 SPO RZL na poziomie regionalnym:

Działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”,

Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”.

Działanie 1.2 skierowane jest do bezrobotnej młodzieży poniżej 25 roku życia (w tym chcącej rozpocząć działalność gospodarczą) oraz bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół.

Działanie 1.3 skierowane jest do osób powyżej 25 roku życia – bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres do 24 miesięcy (z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów).

Formy wsparcia proponowane osobom bezrobotnym w ramach obu wymienionych wyżej Działań są następujące:

- usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy z uwzględnieniem indywidualnych planów działań,
- szkolenia zawodowe, w tym wykorzystujące najnowsze osiągnięcia techniczne, mające na celu dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy poprzez nabycie kwalifikacji, podniesienie kwalifikacji lub ich zmianę,
- staże i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy,
- doradztwo, szkolenia oraz przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- zatrudnienie subsydiowane.

W 2005 roku WUP w Toruniu realizował zadania Instytucji Wdrażającej na podstawie Ramowych Planów Realizacji Działania, zaakceptowanych przez Zarząd Województwa, a następnie w dniu 18 lutego 2005 r. zatwierdzonych przez Komitet Sterujący (KS) dla Priorytetu 1 SPO RZL.

Ponieważ podstawową zasadą wsparcia finansowego z EFS, jest refundacja wydatków poniesionych przez realizatorów programów, WUP w 2005 r. prefinansował wydatki na dofinansowanie projektów w ramach Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL ze środków Funduszu Pracy, znajdujących się w dyspozycji samorządu województwa na podstawie rozporządzenia z 28 września 2004 r. w *sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie* (Dz. U. Nr 224, poz. 2273 z późn. zm.).

Łącznie na dofinansowanie projektów współfinansowanych z EFS, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa w 2005 r. przeznaczono 37.774.700,0 PLN (z czego część – tj. 6.818.900,0 PLN na dokończenie realizacji projektów z 2004 roku).

W I kwartale 2005 r. – kontynuowane były 2 wspólne projekty publicznych służb zatrudnienia z terenu całego województwa kujawsko – pomorskiego (WUP – PUP), realizowane od maja 2004 do marca 2005 r. w ramach procedury pozakonkursowej:

• **„Rozwój kwalifikacji młodzieży – 2004”** (w ramach Działania 1.2)

W ramach projektu wydatkowano łącznie 20.675.836,46 PLN, z czego w 2005 r. 4.865.894,53 PLN. Pomocą objęto 7.374 osoby, z czego w 2005 r. 3.572 osoby.

Dzięki uczestnictwu w projekcie bezpośrednio po jego zakończeniu 2.812 osób znalazło zatrudnienie, a 92 podjęły działalność gospodarczą (efektywność zatrudnieniowa wyniosła - 39,4%). Z ankiet wypełnianych przez osoby biorące udział w projekcie wynika, że 90,8% bezrobotnych było zadowolonych z uczestnictwa w nim.

• **„Wsparcie dla osób bezrobotnych poprzez rozwój kwalifikacji i przedsiębiorczości”** (w ramach Działania 1.3)

W ramach projektu wydatkowano łącznie 6.700.574,59 PLN, z czego w 2005 r. 1.745.353,82 PLN. Pomocą objęto 2.604 osoby, z czego w 2005 r. 521 osób.

Dzięki uczestnictwu w projekcie 867 osób znalazło zatrudnienie, a 348 podjęło samozatrudnienie (efektywność zatrudnieniowa – 46,7%). 92,9% beneficjentów ostatecznych wyraziło zadowolenie z uczestnictwa w projekcie.

Ostateczne zamknięcie realizacji wymienionych wyżej projektów nastąpiło w październiku 2005 r. – poprzez zaakceptowanie przez Instytucję Pośredniczącą rozliczenia końcowego.

W lutym 2005 r., w związku ze zmianami wprowadzonymi w Uzupełnieniu SPO RZL, uproszczeniu uległ sposób wdrażania schematów a) Działań 1.2 i 1.3 w województwie kujawsko – pomorskim. Beneficjentami uprawnionymi do składania wniosków o dofinansowanie stały się powiatowe urzędy pracy, które mogły zyskać środki na realizację projektów w drodze konkursu. Zmieniły się także zasady finansowania projektów. Każdy pup musiał wnieść do projektu wkład własny na poziomie 27,4% - dla Działania 1.2 i 26,3% dla Działania 1.3.

W wymaganym terminie, tj. do 31.03.2005 r., wszystkie powiatowe urzędy pracy naszego województwa złożyły projekty w ramach obu Działań. Do 14 kwietnia przeprowadzona została ocena formalna tych projektów, natomiast Komisja Oceny Projektów dokonała oceny merytorycznej wniosków do 27 kwietnia 2005 r. Wszystkie złożone wnioski uzyskały wymaganą ilość punktów, pozwalającą na współfinansowanie planowanych działań ze środków EFS.

W maju 2005 r. podpisanych zostało 40 umów o dofinansowanie projektów (okres realizacji: 1 kwiecień 2005 r. – 31 marzec 2006 r.) o wartości 52.968.000,00 PLN (włącznie z wkładem własnym wniesionym przez poszczególne powiaty).

Narastająco od maja 2004 roku do końca grudnia 2005 r. w województwie kujawsko – pomorskim w ramach Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL podpisano umowy wraz z załącznikami na łączną kwotę 81.705.800 PLN. Planowany zwrot środków z EFS to ponad 59.600.000,00 PLN. W ramach tej kwoty w 2005 r. (dokończenie projektów realizowanych w procedurze pozakonkursowej z 2004 roku oraz realizacja projektów w procedurze konkursowej):

- w Działaniu 1.2 wydatkowano 29.654.378,81 PLN. Pomocą objęto łącznie 11.876 osób (w tym: poradnictwem zawodowym – 11.609, pośrednictwem pracy – 9.274, szkoleniami – 1.990, stażami – 8.952, przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy – 1.576; jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności otrzymały 244 osoby);
- w Działaniu 1.3 wydatkowano 17.904.605,77 PLN. Pomocą objęto łącznie 6.312 osób (w tym: poradnictwem zawodowym – 6.278, pośrednictwem pracy – 4.453, szkoleniami – 2.651, przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy – 3.377, zatrudnieniem subsydiowanym – 57; jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności otrzymały 673 osoby).

Na koniec 2005 r. województwo kujawsko – pomorskie z kwotą ok. 26.624.000,00 PLN znajdowało się na drugim miejscu w kraju pod względem wysokości kwoty zrefundowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach projektów realizowanych w Działaniach 1.2 i 1.3 SPO RZL.

5.2 ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO

Podstawę prawną do wdrażania Działań w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) stanowi Ustawa o Narodowym Planie Rozwoju z dnia 20 kwietnia 2004 r. oraz jej akty wykonawcze. Celem ZPORR jest *„tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską”*.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na mocy Uchwały nr 47/675/2004 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 8 września 2004 r, pełni funkcję Instytucji Wdrażającej w ramach II Priorytetu ZPORR dla następujących Działań:

- 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”,
- 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa”
- 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi”

Celem Działania 2.1 jest zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów regionalnego rynku pracy w warunkach członkostwa w UE, a także lepsze dostosowanie potrzeb szkoleniowych i kwalifikacji mieszkańców do wymogów regionalnego rynku pracy poprzez monitoring regionalnego rynku pracy i upowszechnianie zebranych informacji.

Działanie 2.3 z kolei zakłada wyposażenie rolników w umiejętności umożliwiające zdobycie nowego zatrudnienia i wykonywania nowego zawodu w związku z procesem restrukturyzacji polskiego rolnictwa.

Natomiast celem Działania 2.4 jest zmiana kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji, a także innych osób zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku procesów restrukturyzacyjnych w celu umożliwienia tym osobom wykonywania nowych zawodów.

Do podstawowych zadań WUP jako Instytucji Wdrażającej należy ogłaszanie konkursów, których celem jest wyłanianie projektów do realizacji. Do obowiązków WUP należy także m.in. prowadzenie monitoringu realizowanych projektów polegającego na systematycznym zbieraniu, interpretowaniu i raportowaniu danych. Ważną kategorią obowiązków w zakresie monitorowania projektów jest obsługa Podsystemu Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego (PEFS).

W ramach Działania 2.1 realizowanych jest 16 projektów szkoleniowych w zakresie nauki języka i 2 w zakresie obsługi komputera na rzecz pracujących osób dorosłych, 3 projekty szkoleniowe w zakresie agroturystyki na rzecz rolników, 3 projekty doradcze na rzecz studentów, 2 projekty oferujące szkolenia zawodowe oraz 1 projekt badawczy na rzecz instytucji monitorujących rynek pracy. Łącznie realizowane projekty objęły 10.569 Beneficjentów Ostatecznych.

W ramach Działania 2.3 w 2005 roku podpisano 7 umów na łączną kwotę wynoszącą 2.342.516,77 PLN, co stanowi 31,5% alokacji na lata 2004 – 2006. Z kwoty równej 276.127, 87 PLN, która została wypłacona Beneficjentom/Ostatecznym Odbiorcom, rozliczono 26.721,53 PLN (czyli 9,7% wypłaconych środków).

W ramach realizowanych projektów, pomocą zostały objęte łącznie 442 osoby. W projektach tych udziela się wsparcia z zakresu kursów i szkoleń zawodowych, usług doradczych, informacji zawodowej oraz pośrednictwa pracy.

W Działaniu 2.4 w ramach jednej umowy o dofinansowanie Projektu zakontraktowano kwotę równą 1.135.015,37 PLN (co stanowi 13,4% łącznej alokacji), z czego Ostatecznemu Odbiorcy wypłacono 227.003,07 PLN. Wsparciem zostało objętych 250 osób. Projekt przewiduje pomoc w zakresie szkoleń i kursów zawodowych, usług doradczych oraz pośrednictwa pracy.

5.3. INICJATYWA WSPÓLNOTOWA INTERREG IIIC PROJEKT ADEP

Celem Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG finansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERDF) jest wzmacnianie spójności gospodarczej i społecznej zarówno na zewnętrznych, jak i wewnętrznych granicach Unii. W ramach INTERREG III wydzielono trzy komponenty:

- Komponent A – współpraca przygraniczna
- Komponent B – współpraca transnarodowa
- Komponent C – współpraca międzyregionalna.

Województwo kujawsko – pomorskie uczestniczy w realizacji Programu INTERREG IIC projekt ADEP. Za realizację programu odpowiadają:

- Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego
- Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu.

Nadrzędnym celem INTERREG IIC jest poprawa efektywności polityk i instrumentów rozwoju regionalnego i spójności poprzez wymianę informacji oraz wzajemne wykorzystywanie doświadczeń. Program INTERREG IIC, koncentrując się na współpracy międzyregionalnej, ma w szczególności na celu propagowanie współpracy w skali europejskiej pomiędzy regionami oraz gminami, ukierunkowanej na przepływ i wymianę informacji, wiedzy i dobrych praktyk.

Zadaniem INTERREG IIC jest zachęcanie władz regionalnych i innych organów publicznych do postrzegania współpracy międzyregionalnej jako środka stymulującego ich rozwój przez umożliwienie dostępu do doświadczenia, jakim dysponują inni. Głównym zadaniem Programu INTERREG IIC jest szeroko rozumiana współpraca i transfer wiedzy (know – how).

Oprócz Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w Programie biorą udział: Region Midi – Pyrenees, który jest Partnerem Wiodącym, Region Navarra (Hiszpania), Region Toskania (Włochy), Region Pohjois Suomi (Finlandia), Region Border Midland And Western (Irlandia), Województwo Podkarpackie (Polska). Realizacja Programu INTERREG IIC przewidziana jest w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2006 roku.

W 2005 roku do najważniejszych działań w ramach realizacji projektu ADEP należały:

- posiedzenie Międzyregionalnego Komitetu Sterującego projektu ADEP w dniu 21 marca 2005 r. w Brukseli, na którym m.in. zaprezentowano tryb i rezultaty wyboru subprojektów w każdym z regionów uczestniczącym w projekcie ADEP,
- realizacja badania ankietowego pt. „Wykorzystanie informacji o rynku pracy” i przygotowanie raportu z badania zawierającego wiele informacji, które mogą posłużyć do usprawnienia systemu tworzenia oraz upowszechniania wiadomości z obszaru rynku pracy,
- udział przedstawiciela WUP w spotkaniu Komisji Oceny Subprojektów, które odbyło się dnia 1 lutego 2005 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
- przygotowanie subprojektów do tłumaczenia i zlecenie tłumaczenia ich na język angielski i francuski,
- uczestnictwo w spotkaniu Grupy Studyjnej w Brukseli, w trakcie, którego każdy region prezentował wybrane subprojekty, nastąpiło tematyczne pogrupowanie subprojektów oraz identyfikacja rodzajów działań międzyregionalnych,
- uczestnictwo wszystkich projektodawców w spotkaniu w Grosseto,
- zorganizowanie w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu Spotkania Grupy Roboczej projektu ADEP. Uczestnikami spotkania, oprócz województwa kujawsko – pomorskiego, byli przedstawiciele sześciu regionów europejskich.

W trakcie spotkania nastąpiło podsumowanie prac zespołu ADEP w drugim semestrze 2004 roku, podsumowanie podprojektów, omówienie spraw finansowych w tym wydatków na 2005 rok oraz modyfikacji budżetu,

- uczestnictwo w spotkaniu Międzyregionalnego Komitetu Sterującego projektu ADEP, którego celem było wypracowanie i zatwierdzenie przez wszystkich partnerów decyzji o realizacji podprojektów, wybranych do realizacji we wszystkich regionach partnerskich. Podczas spotkania nastąpiło podsumowanie zaproszenia do składania wniosków z podziałem na tematykę i przedstawienie działań międzyregionalnych.
- zorganizowanie spotkania seminaryjnego w Przysieku, podczas, którego omówiono: aktualny stan realizacji projektu ADEP i trzech subprojektów realizowanych w województwie kujawsko – pomorskim. Przedstawiono również plan działań lokalnych i międzyregionalnych w ramach subprojektów. Omówione zostały kwestie współpracy między partnerami realizującymi subprojekty a Zespołem Technicznym, Zespołem Merytorycznym i Zespołem Finansowym oraz sprawy wynikające z bieżącej realizacji subprojektów.
- przygotowanie i rozdysponowanie folderu dotyczącego realizacji programu INTERREG IIIC Projekt ADEP (w wersji polskiej, francuskiej i angielskiej). Folder przedstawia m.in. cele, uczestników projektu, charakterystykę realizowanych subprojektów oraz oczekiwane rezultaty i dane teleadresowe realizatorów subprojektów i zespołu wdrażającego.
- uczestnictwo koordynatora merytorycznego projektu ADEP w seminarium w Bydgoszczy w dniach 18 – 21 września nt. „Wykorzystanie zabytków archeologicznych do promocji i rozwoju regionu”. Wystąpienie krótko charakteryzowało województwo kujawsko – pomorskie, dotyczyło również subprojektów realizowanych w województwie: głównych celów oraz oczekiwanych rezultatów.
- w dniach 16–17 września 2005 r. w Tuluzie odbyło się spotkanie Grupy Studyjnej, podczas którego omówiono sprawy dotyczące problemów kształcenia na potrzeby zatrudnienia. W trakcie konferencji edukacyjnej zorganizowanej przez władze regionu Midi-Pyrénées dokonano prezentacji projektu ADEP realizowanego w województwie kujawsko – pomorskim.
- w dniu 25 listopada 2005r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zorganizował konferencję pt. „Lokalny rozwój zatrudnienia”. W konferencji udział wzięli członkowie zespołu wdrażającego projekt ADEP w województwie kujawsko – pomorskim a także realizatorzy podprojektów. Omawiana w trakcie konferencji tematyka objęła zagadnienia: polityki Unii Europejskiej w odniesieniu do lokalnych rynków pracy; zasad dialogu pomiędzy samorządami szczebla wojewódzkiego i powiatowego oraz partnerami społecznymi; dokumentów planistycznych opracowanych przez samorząd województwa w celu kreowania rozwoju lokalnego; polityki regionalnej na poziomie UE, Polski i Regionu; doświadczeń regionów partnerskich (Midi-Pyrenees, Toskanii, Navarry, Pohjois-Suomi, Border, Midland and Western, Województwa Podkarpackiego); celów ogólnych i szczegółowych a także oczekiwanych rezultatów podprojektów w ramach projektu ADEP oraz projektów lokalnego rozwoju i promocji zatrudnienia finansowanych przez Fundusz Pracy lub z innych środków publicznych. Wszyscy uczestnicy otrzymali materiały konferencyjne dotyczące programu INTERREG IIIC Projekt ADEP.

- w dniach od 1 do 3 grudnia 2005 r. w Brukseli miało miejsce spotkanie partnerów realizujących projekt ADEP. Delegacja województwa kujawsko – pomorskiego wzięła udział w konferencji w Brukseli w dniu 1 grudnia br. pn. „Współpraca dla terytoriów i rozwoju zatrudnienia w ramach projektów eksperymentalnych projektu ADEP”. Konferencja odbyła się w Komitecie ds. Regionów i wzięli w niej udział przedstawiciele 7 regionów uczestniczących w realizacji projektu ADEP – INTERREG IIIC Południe oraz wysocy przedstawiciele Komisji Europejskiej odpowiedzialni za politykę regionalną Unii Europejskiej. W trakcie konferencji przedstawiono prezentację p.t. Projekt ADEP w Regionie Kujawsko – Pomorskim. „Dziedzictwo kulturowe w służbie rozwoju obszarów wiejskich”. Elementem towarzyszącym konferencji było zorganizowanie prezentacji i degustacji produktów tradycyjnych i regionalnych 7 regionów uczestniczących w projekcie ADEP. Nasze województwo przy współpracy naszego Przedstawiciela przy Komisji Europejskiej zaprezentowało produkty regionalne i tradycyjne naszego regionu.
- w dniu 19 grudnia 2005 roku w siedzibie Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Toruniu odbyło się kolejne w 2005 roku spotkanie zespołu wdrażającego projekt ADEP z realizatorami podprojektów w ramach programu INTERREG IIIC Projekt ADEP. Podczas spotkania omówione zostały zagadnienia finansowe subprojektodawców oraz inne bieżące problemy wynikające z realizacji subprojektów. Ustalono, że sprawozdanie budżetowe należy przesłać do Urzędu Marszałkowskiego do końca grudnia br.

5.4. INICJATYWA WSPÓLNOTOWA EQUAL

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu jest partnerem w projekcie Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL „Partnerstwo – Rodzina – Równość – Praca”. Wnioskodawcą i Administratorem projektu jest Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Projekt dotyczy tematu *G – Godzenie życia rodzinnego i zawodowego oraz ponowna integracja kobiet i mężczyzn, którzy opuścili rynek pracy, poprzez rozwój bardziej elastycznych i efektywnych form organizacji pracy oraz działań towarzyszących.*

Projekt realizowany jest przez Partnerstwo, które tworzą m.in. Kujawsko-Pomorska Fundacja Gospodarcza „Pro Europa”, Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wojewódzki Urząd Pracy odpowiedzialny jest za przygotowanie i przeprowadzenie rekrutacji beneficjentów projektu oraz upowszechnienie rezultatów projektu wśród instytucji rynku pracy.

Projekt adresowany jest do 3 grup kobiet (łącznie 75 osób):

- kobiet bezrobotnych z nieaktualnymi umiejętnościami zawodowymi powstałymi w wyniku długiej nieobecności na rynku pracy spowodowanej wychowywaniem dzieci (25 osób);
- kobiet pracujących, którym opieka nad małoletnimi dziećmi utrudnia rozwój zawodowy i potencjalny awans (25 osób) ;
- kobiet pracujących narażonych na utratę pracy ze względu na planowane macierzyństwo (25 osób).

Planowane zadania w projekcie to m.in. warsztaty aktywizacyjne i psychomotywacyjne, szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, punkty wsparcia, praca pod patronatem (mentoring), telepraca, prowadzenie świetlic rodzinnych.

5.5. KUJAWSKO – POMORSKI PROGRAM ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH REALIZOWANY W RAMACH PROGRAMU PHARE 2002 SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNO – GOSPODARCZA

W ramach programów PHARE Spójność Społeczna i Gospodarcza, obok projektów infrastrukturalnych oraz rozwoju MŚP, realizowane były projekty na rzecz Rozwoju Zasobów Ludzkich. Cele PHARE SSG RZL, tj. wzrost możliwości zatrudnienia, rozwój przedsiębiorczości, umiejętność dostosowania się oraz równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, tożsame były z celami stawianymi przed Europejskim Funduszem Społecznym. Program PHARE SSG RZL składał się z dwóch komponentów:

- krajowego – którego celem było zapobieganie bezrobociu wśród młodzieży oraz poprawa jakości usług rynku pracy, świadczonych przez instytucje publiczne i niepubliczne,
- regionalnego – którego celem było rozwiązywanie problemów regionalnych rynków pracy poprzez przeciwdziałanie bezrobociu, wspieranie przedsiębiorczości, doskonalenie kadr MSP oraz wzmocnienie lokalnego potencjału instytucjonalnego w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu realizował program na poziomie regionalnym. W ramach PHARE SSG RZL województwo kujawsko-pomorskie uczestniczyło w realizacji programu PHARE 2002 SSG RZL. Wykonawcą projektu było Konsorcjum ECORYS Nederland BV, w skład którego wchodziły:

- ECORYS Nederland BV (Holandia) – lider Konsorcjum,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- „Frąckowiak i Wspólnicy Konsulting” Sp. z o.o.,
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Toruniu.

Projekt realizowany był od 30 listopada 2004 r. do 30 października 2005 r. Na realizację programu przeznaczono kwotę **1 089 673,33 EURO**, z czego na podprojekty:

- 1.: 646.922,00 EURO,
- 2.: 236.218,00 EURO,
- 3.: 206.533,33 EURO, w tym 99.743,33 EURO przeznaczono na granty na zakup sprzętu komputerowego.

W ramach programu realizowane były następujące działania:

- **Podprojekt 1.** – Aktywne działania na rynku pracy na rzecz bezrobotnych oraz osób zagrożonych utratą pracy. W ramach tego podprojektu świadczone były takie usługi jak szkolenia, doradztwo zawodowe przed i po szkoleniu, pośrednictwo pracy.
- **Podprojekt 2.** – Promocja przedsiębiorczości – pomoc osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą. W ramach podprojektu świadczone były takie usługi jak: szkolenia, poradnictwo wstępne przed szkoleniem, doradztwo indywidualne (coaching). Łącznie na 15 planowanych zostało przeprowadzonych 15 szkoleń pn. „Rozpaczynam własną działalność gospodarczą”. Ponadto zorganizowano 8 trzydniowych warsztatów pn. „Możliwości finansowania działalności gospodarczej” dla dotychczasowych beneficjentów podprojektu 2.
- **Podprojekt 3.** – Promocja rozwoju lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia. Podprojekt wdrażany był w 5 powiatach województwa: grudziądzkim, grodzkim, nakielskim, sępoleńskim, wąbrzeskim, żnińskim. Świadczone były takie usługi jak: szkolenia i usługi doradcze z zakresu przygotowania planów modernizacji oferty edukacyjnej placówek kształcenia zawodowego, konferencja, przyznanie grantów na zakup sprzętu komputerowego.

W dniu 21 października 2005 r. odbyło się seminarium podsumowujące realizację projektu Phare 2002 SSG RZL w województwie kujawsko – pomorskim.

5.6. PROGRAM LEONARDO DA VINCI – PROJEKT „KSZTAŁCENIE ANIMATORÓW GOSPODARCZYCH W ROZSZERZAJĄCEJ SIĘ EUROPIE

W ramach kolejnej edycji Programu Leonardo da Vinci w 2003 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu podjął współpracę z Akademią Techniczno – Rolniczą w Bydgoszczy, Kujawsko – Pomorskim Związkiem Pracodawców i Przedsiębiorców w Bydgoszczy, Bydgoskim Domem Technika NOT w Bydgoszczy, a także partnerami zagranicznymi w ramach projektu pn. „Kształcenie animatorów gospodarczych w rozszerzającej się Europie”.

Celem projektu jest rozszerzenie umiejętności absolwentów uczelni oraz kadry i pracowników przedsiębiorstw o obszar kultury technologicznej i przedsiębiorczości poprzez opracowanie programów kształcenia animatorów gospodarczych w trzech specjalnościach, tj.: „Animowanie rozwoju technologicznego”, „Animowanie rozwoju regionalnego” oraz „Animowanie przedsiębiorczości”.

W ramach I fazy projektu Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z Kujawsko – Pomorskim Związkiem Pracodawców i Przedsiębiorców w Bydgoszczy oraz Bydgoskim Domem Technika NOT przeprowadził w marcu i kwietniu 2005 r. badanie zapotrzebowania na animatorów gospodarczych w jego trzech specjalnościach w województwie kujawsko – pomorskim. Badanie objęło swoim zakresem pracodawców regionu reprezentujących sektor publiczny i prywatny, co do których założono, że zatrudniają osoby wykonujące zadania zbliżone do obszarów będących przedmiotem badania.

W III kwartale 2005 r. Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z Kujawsko – Pomorskim Związkiem Pracodawców i Przedsiębiorców w Bydgoszczy przeprowadził pogłębione badanie zapotrzebowania na animatorów gospodarczych w województwie kujawsko – pomorskim. Badaniem objęto pracowników wykonujących zadania związane z rozwojem regionalnym, rozwojem przedsiębiorczości oraz rozwojem technologicznym. W związku z tym próba badawcza objęła te podmioty, które w pierwszym etapie badania potwierdziły fakt zatrudniania osób wykonujących zadania związane z rozwojem gospodarczym w jego trzech specjalnościach. Celem badania było pozyskanie od osób bezpośrednio zajmujących się zadaniami związanymi z rozwojem regionalnym, przedsiębiorczości i technologicznym informacji na temat obecnych i przyszłych trudności, jakie mogą być przeszkodą w wykonywaniu powierzonych zadań oraz informacji na temat potrzeb szkoleniowych będących odpowiedzią na pojawiające się problemy. Efektem obu badań są raporty badawcze dostępne na stronie internetowej WUP <http://www.wup.torun.pl/programy/leonardo/materialy.php>

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu przygotowano także raport podsumowujący etap badań zapotrzebowania na animatorów gospodarczych przeprowadzonych przez Partnerów projektu.

5.7. PROGRAM DELIVER – „INNOWACYJNE PODEJŚCIE DO KIEROWANIA ZMIANAMI”

Z ramienia samorządu województwa kujawsko – pomorskiego, w 2004 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przystąpił do realizacji projektu DELIVER pod nazwą „*Innowacyjne podejście do kierowania zmianami*”. Uczestnictwo polega na udziale dwóch przedstawicieli WUP w Toruniu w konferencjach, seminariach oraz pracach w grupach roboczych w latach 2004 – 2006. Ewentualne koszty uczestnictwa będą pokrywane z budżetu projektu.

W dniach od 7 do 9 marca 2005 r. odbyło się pierwsze spotkanie Międzynarodowej Grupy Dyskusyjnej (Transnational Focus Group) w Edynburgu (Szkocja), w których uczestniczyło 2. przedstawicieli WUP w Toruniu. Podczas spotkania miały miejsce trzy wizyty studyjne w *Edinburgh's Telford College, Campus i Edinburgh's Retail Academy*.

Drugie spotkanie odbyło się w Linköping (Szwecja) w dniach od 1 do 3 czerwca 2005 r., w których również uczestniczyli dwaj przedstawiciele WUP w Toruniu. W czasie spotkania miały miejsce trzy wizyty studyjne w miejscach realizacji programów przeznaczonych dla dzieci i młodzieży *Future Seeds*, dla długotrwale bezrobotnych *Serwus* oraz wspierających rozwój przedsiębiorczości *Inkubator Przedsiębiorczości Mjårdewi*.

5.8. PROGRAM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ABSOLWENTÓW „PIERWSZA PRACA”

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, wspólnie z powiatowymi urzędami pracy, w 2005 roku kontynuował działania informacyjno – promocyjne (m.in. zawarte w Biuletynie Informacyjnym WUP Toruń oraz na stronie internetowej Urzędu) Programu „Pierwsza Praca” skierowane do młodych osób. Działania te miały na celu zapoznanie ich ze specyfiką lokalnego rynku pracy, możliwościami uzyskania pomocy w zakresie samozatrudnienia oraz subsydiowanych form zatrudnienia.

Program "Pierwsza Praca" opierał się głównie na dwóch segmentach:

- małe i średnie przedsiębiorstwa oraz samozatrudnienie,
- informacja, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy.

W segmencie „Małe i średnie przedsiębiorstwa oraz samozatrudnienie” powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko – pomorskiego podejmowały działania w zakresie poniższych instrumentów rynku pracy wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

- **staże** (art. 53 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia..) rozpoczęły 10.064 osoby. Ukończyły je 9.654 osoby. Po zakończeniu programu 4.138 osób podjęło pracę, co stanowi 41,1 % w stosunku do rozpoczynających staże.
- **przygotowanie do wykonania zawodu** (art. 53 ust. 3 ustawy..) rozpoczęło 2.518 osób. Ukończyło je 1.867 osób. Po zakończeniu programu 726 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 28,8% w stosunku do rozpoczynających przygotowanie do wykonania zawodu.
- **szkolenia** (art. 40 ustawy..) rozpoczęło 2.291 osób. Ukończyły je 2.263 osoby. Po zakończeniu programu pracę podjęły 783 osoby, co stanowi 34,2% w stosunku do rozpoczynających szkolenia.
- w ramach **prac interwencyjnych** (art. 51, 56 ustawy..) zatrudniono 783 osoby. Ukończyło je 558 osób. Po zakończeniu programu pracę podjęło 378 osób, co stanowi 48,3% w stosunku do rozpoczynających prace interwencyjne.

- w ramach **robót publicznych** (art. 57 ust. 4 ustawy..) zatrudniono 745 osób. Ukończyły je 624 osoby. Po zakończeniu programu pracę podjęły 153 osoby, co stanowi 20,5% w stosunku do rozpoczynających roboty publiczne.
- **stypendia w okresie kontynuowania nauki** (art.55 ustawy...) otrzymały 372 osoby
- **dodatek aktywizacyjny** (art. 48 ustawy..) otrzymało 2.156 osób
- dokonano 189 **refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy** (art. 46 ust. 2 ustawy..)
- przyznano 277 bezrobotnym **środki na podjęcie działalności gospodarczej** (art. 46 ust. 3 ustawy...)
- w 2.127 przypadkach dokonano **zwrotu kosztów dojazdu i zakwaterowania** uprawnionym osobom (art. 45 ustawy..).

Działania w ramach ww. segmentu były także uwzględniane w opracowaniach innych programów na rzecz ograniczania bezrobocia m.in. w programie PHARE 2002 Spójność Społeczno-Gospodarcza Rozwój Zasobów Ludzkich. Zostało nimi objętych 78 osób, z czego uczestnictwo w programie ukończyło 65 osób, natomiast pracę podjęło 10 osób.

W segmencie „Informacja, Poradnictwo Zawodowe i Pośrednictwo Pracy” powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego oraz Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w ramach działań na rzecz aktywizacji zawodowej absolwentów zorganizowały:

- 330 **spotkań informacyjnych** w ramach „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy”, w których uczestniczyły 3.634 osoby
- **poradnictwo indywidualne** - przeprowadzono 25.439 wizyt w ramach rozmów doradczych; z porady skorzystały 19.464 osoby
- **poradnictwo grupowe** - zorganizowano 860 grup, w ramach których uczestniczyło 6.580 osób
- **informacja zawodowa** – z informacji skorzystało 8.169 klientów indywidualnych; zorganizowano 460 grup, w których uczestniczyło 4.998 osób
- **warsztaty poszukiwania pracy** w ramach IPD - zorganizowano 759 warsztatów, w których uczestniczyło 3.677 osób. Po ukończeniu warsztatów pracę podjęło 675 osób.
- zorganizowano 483 **gieldy i targi pracy**, w których uczestniczyło 665 podmiotów gospodarczych, jednocześnie 2.522 osoby
- w ramach **pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy** rozpoczęło szkolenia w klubach pracy lub zajęcia aktywizacyjne 1.113 osób, uczestnictwo zakończyło 1.030 osób, natomiast pracę podjęło 101 osób
- **inne działania realizowane w ramach projektów dofinansowanych z funduszy strukturalnych** - rozpoczęło aktywizację 1.647 osób, zakończyło ją 1.158 osób, natomiast po zakończeniu aktywizacji pracę podjęły 363 osoby.

W ramach programu „Pierwsza Praca” Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu uczestniczył również w opiniowaniu wniosków na ogłoszony przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej konkurs na Gminne Centra Informacji i Akademickie Biura Karier. Zgodnie z założeniami, GCI i ABK oferowały informacje o ofertach pracy, możliwościach podjęcia działań o charakterze wolontariackim, zawodach, szkołach i instytucjach szkolących, warunkach i procedurach uruchamiania własnej działalności gospodarczej, integracji europejskiej, a także podstawowe informacje w zakresie prawa pracy, praw i obowiązków bezrobotnego.

6. INNE PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ WUP W TORUNIU

6.1. WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

W ramach realizacji polityki regionalnej w 2005 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu kontynuował współpracę z partnerami społecznymi i instytucjami działającymi na rzecz rozwoju zasobów ludzkich. Na bieżąco utrzymywane były kontakty z instytucjami działającymi w sferze edukacji (Kuratorium Oświaty, starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne i szkoły wyższe, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym), pracownicy WUP uczestniczyli w posiedzeniach organów samorządów powiatowych i gminnych, w trakcie których omawiano problemy związane z funkcjonowaniem lokalnych rynków pracy. Prowadzono konsultacje z zainteresowanymi jednostkami w zakresie listy zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

W ramach realizacji funkcji informacyjnej WUP przekazywał w 2005 roku partnerom współdziałającym w łagodzeniu skutków bezrobocia oraz środkom masowego przekazu wiele analiz charakteryzujących regionalny rynek pracy. Obok wydawanego w cyklu miesięcznym Biuletynu Informacyjnego WUP „Rynek Pracy Województwa Kujawsko – Pomorskiego” były to inne opracowania, dotyczące m. in. analizy bezrobocia na wsi, wśród absolwentów, niepełnosprawnych, zawodów bezrobotnych i ofert pracy, a także analizy roczne i kwartalne sytuacji na wojewódzkim rynku pracy. Informacje i opracowania zamieszczone są również na stronie internetowej WUP: www.wup.torun.pl

Istotną rolę we współpracy z partnerami rynku pracy pełni Punkt Informacji i Promocji EFS, do obowiązków którego należy przede wszystkim realizowanie zadań zapisanych w Planie Działań Komunikacyjnych i Informacyjnych dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2003-2006, w szczególności Harmonogramu Działań na rok 2004, stanowiącego załącznik do ww. dokumentu w zakresie ZPORR (Działania 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR) oraz SPO RZL (Działania 1.2, 1.3 SPO RZL).

W ciągu 2005 roku w ramach działań informacyjnych i promocyjnych udzielano informacji, prowadzono konsultacje z potencjalnymi Beneficjentami ubiegającymi się o środki finansowe w ramach ww. Działań EFS, organizowano spotkania informacyjne i konsultacyjne, konferencje, seminaria, dni „otwartych drzwi”, ponadto opracowywano i dystrybuowano materiały informacyjne/promocyjne w zakresie Działań, dla których WUP w Toruniu pełni funkcję Instytucji Wdrażającej, prowadzono, uaktualniano zawartość utworzonej w roku 2003 strony internetowej WUP dotyczącej EFS. Przygotowywano comiesięcznie Biuletyn Informacyjny EFS w postaci elektronicznej udostępniany do pobrania przez stronę internetową WUP w Toruniu. Od lipca 2005 r. Biuletyn Informacyjny WUP w Toruniu obok wersji elektronicznej ukazywał się kwartalnie drukiem.

W WUP w Toruniu gościli także przedstawiciele Komisji Europejskiej – DG Zatrudnienie oraz doradcy twinningowi. Przedmiotem spotkań było przedstawienie aktualnego stanu przygotowań do wdrażania EFS (ZPORR oraz SPO RZL).

Rozwiniętą współpracę z partnerami rynku pracy w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej prowadzą Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

6.2. BADANIA RYNKU PRACY

6.2.1. BEZROBOTNI W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA SZKOŁY PONADGIMNAZJALNEJ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM. RAPORT Z IV EDYCJI BADANIA ANKIETOWEGO.

W okresie od marca do kwietnia 2005 roku przeprowadzono IV edycję badania bezrobotnych absolwentów* szkół ponadgimnazjalnych województwa kujawsko – pomorskiego. Z założenia próbę badawczą stanowili wszyscy absolwenci szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem absolwentów szkół wyższych) będący w rejestrach urzędów pracy według stanu na koniec stycznia 2005 roku.

Obligatoryjna sprawozdawczość nie obejmuje struktury bezrobotnych osób w okresie do 12 miesięcy od daty ukończenia szkoły pod względem poziomu wykształcenia, dlatego PUP zostały poproszone o przygotowanie dodatkowego zestawienia, które umożliwiło nam wyodrębnienie z liczby ogólnej tych, którzy ukończyli szkoły ponadgimnazjalne. Z badania wyłączono również osoby, które ukończyły szkoły wyższe. W badaniu uczestniczyło 2.887 osób a zwrotność ankiet wyniosła 60,8%.

Głównym źródłem informacji była ankieta wypełniona przez bezrobotnego. W porównaniu do poprzedniej edycji badania ankieta wykorzystana w IV edycji uległa zmianie. Zrezygnowano z pytania dotyczącego motywu wyboru szkoły, w której absolwent kontynuuje naukę oraz z pytania o czynniki, które, zdaniem ankietowanego, wpływają na uzyskanie pracy. Dodano pytania dotyczące pomocy udzielanej przez szkoły uczniom/absolwentom przy wejściu na rynek pracy.

Wzorem poprzednich edycji, dane z ankiet uzyskane bezpośrednio od bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły uzupełniają informacje o absolwentach według ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej oraz wyuczonego zawodu, pozyskane ze starostw powiatowych lub bezpośrednio ze szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu.

Analiza zebranych danych wskazuje na wyraźne powiązania rynku edukacyjnego z rynkiem pracy. Struktury bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły i absolwentów według typu ukończonej szkoły są zbieżne. Bezrobotni absolwenci biorący udział w badaniu to głównie absolwenci szkół średnich zawodowych - liceów zawodowych i technikum.

Zmalał w porównaniu do poprzedniej edycji udział grupy bezrobotnych kończących szkoły zasadnicze zawodowe (o 13,5 %), nieznacznie (o 1,3 %) wzrósł udział bezrobotnych osób kończących szkoły średnie zawodowe. Po raz pierwszy w naszym badaniu brali udział bezrobotni absolwenci liceów profilowanych - udział tej grupy wynosił 13,0% wszystkich respondentów.

Struktury zawodów bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły i absolwentów są podobne. W porównaniu do poprzednich edycji nie ulegają większym zmianom. W czołówce znalazły się takie zawody jak sprzedawca czy technik ekonomista, technik handlowiec. W zawodach, w których kształcą się najwięcej absolwentów jest też najwięcej absolwentów zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.

* W świetle Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. Nr 9 poz. 1001 z dnia 1. 05.2004 r.) definicja **absolwenta szkół** jest nieobecna. Ustawa wprowadza definicję bezrobotnego w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły.

Utrzymuje się wysoki odsetek bezrobotnych kontynuujących naukę w ogółem biorących udział w badaniu - w pierwszej edycji uczący się stanowili 39,0%, w drugiej 43,7%, w trzeciej 50,0% a w czwartej edycji 47,2%.

Po raz pierwszy zadaliśmy badanym pytanie o to, czy otrzymali od szkoły pomoc w wejściu na rynek pracy. Zdecydowana większość ankietowanych - 64,0% - skorzystała z pomocy udzielonej przez szkołę. Wśród wymienionych form pomocy zdecydowanie dominowały szkolenia i lekcje przedsiębiorczości prowadzone zarówno przez pracowników szkoły (pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców) jak i pracowników pup województwa.

Szansę na pozyskanie pracy respondenci upatrują przede wszystkim w odbyciu szkolenia zawodowego - prawie połowa badanych wyraziła chęć skorzystania z tej formy pomocy oferowanej przez pup województwa. Niepokoi fakt, że grupa respondentów stanowiąca 18,5% nie wyraziła chęci korzystania z jakiegokolwiek pomocy oferowanej przez urząd pracy.

Wyniki badania wyraźnie potwierdzają złożoność procesu edukacyjnego w aktualnych i perspektywicznych uwarunkowaniach rynku pracy.

Pełen tekst raportu znajduje się na stronie internetowej WUP w Toruniu <http://www.wup.torun.pl>

6.2.2. BADANIE ZAPOTRZEBOWANIA NA ANIMATORÓW GOSPODARCZYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM

Badanie zostało przeprowadzone w marcu i kwietniu oraz w III kwartale 2005 r. Szczegółowe informacje o badaniu znajdują się w rozdziale nt. projektu „Leonardo da Vinci. Kształcenie animatorów gospodarczych w rozszerzającej się Europie”.

6.2.3. MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH*

W 2005 roku po raz pierwszy według jednolitych zasad został przeprowadzony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku należy do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy.

Poprzez *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Mianem *zawodu deficytowego* określa się zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Natomiast *zawód nadwyżkowy* to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Obowiązek prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu zapewnienie bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami rynku pracy. Do szczegółowych zadań tego badania należy zaliczyć:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,

* Monitoring został przeprowadzony zgodnie z zasadami zawartymi w:

- Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- „Syriusz” monitoring zawodów - podręcznik użytkownika (przewodnik po aplikacji).

- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie osób kończących naukę według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół).

Monitoring zawodów jest prowadzony na trzech poziomach terytorialnych: powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Raport wojewódzki, sporządzany w odstępach półrocznych, stanowi syntezę raportów powiatowych z województwa kujawsko – pomorskiego.

Przeprowadzone w I półroczu 2005 r. badanie miało charakter diagnostyczny, obejmowało analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w województwie kujawsko – pomorskim na czele listy zawodów deficytowych znajdują się następujące grupy zawodów:

- pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni,
- robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni,
- pracownicy bibliotek i informacji naukowej,
- archiwiści i muzealnicy,
- pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej.

Natomiast wśród zawodów nadwyżkowych wymienić należy przede wszystkim następujące grupy:

- sprzedawcy i demonstratorzy,
- pracownicy do spraw finansowych i handlowych ...,
- ślusarze i pokrewni,
- mechanicy pojazdów samochodowych,
- technicy mechanicy,
- stolarze i pokrewni,
- murarze i pokrewni,
- piekarze, cukiernicy i pokrewni,
- kucharze,
- krawcy, kapelusznicy i pokrewni,
- technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni,
- malarze budowlani i pokrewni.

Raport roczny za 2005 r. ma charakter diagnostyczno – prognostyczny. Część prognostyczna obejmuje analizę badań sondażowych przeprowadzonych w szkołach (zgodnie z zaleceniami w późniejszych okresach badaniami sondażowymi mają być objęte również zakłady pracy).

Oba raporty są dostępne na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu: www.wup.torun.pl/publikacje/rynekpracy.php

W związku z realizacją tego projektu w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu 12 października 2005 r. odbyło się spotkanie szkoleniowe na temat monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki i Pracy, Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy oraz pracownicy powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko – pomorskiego. W trakcie tego spotkania zostały omówione wątpliwości, jakie pojawiły się przy realizacji tego zadania. Dotyczyły one w szczególności trudności związanych z przeprowadzeniem badań ankietowych w szkołach i zakładach pracy, charakteru wskaźników wykorzystywanych w części diagnostycznej oraz warunków techniczno – ekonomicznych i organizacyjnych realizacji monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

6.3. CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

W 2005 roku z Usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławka skorzystało łącznie 20.485 osób.

Klienci CliPKZ w województwie kujawsko - pomorskim
w latach 2004 - 2005

Wyszczególnienie	2004 rok	2005 rok		
			zmiana	
	osoby	w osobach		w %
Toruń	7 772	6 981	-791	-10,2
Bydgoszcz	7 638	8 338	700	9,2
Włocławek	6 945	5 538	-1 407	-20,3
razem CliPKZ	22 355	20 857	-1 498	-6,7

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej obejmują swymi usługami nie tylko bezrobotnych, ale również młodzież uczącą się, osoby poszukujące pracy oraz inne osoby (np. osadzeni w aresztach).

Klienci CliPKZ w województwie kujawsko - pomorskim w roku 2005

Wyszczególnienie		2004 rok	2005 rok	Bydgoszcz	Toruń	Włocławek
ogółem klienci		22 355	20 485	8 338	6 981	5 538
w tym	młodzież ucząca się	8 574	5 930	2 281	2 372	1 414
	bezrobotni	11 235	11 152	4 606	3 139	3 618
	pozostali	2 546	3 403	1 451	1 470	506
	w tym poszukujący pracy	1 144	2 330	1 128	841	384
	inni	1 402	1 073	323	629	122

Klienci, którzy odwiedzili Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2005 roku korzystali z bazy informacyjnej, w tym informacji internetowej, z indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego, z programów komputerowych wspomagających

poradnictwo zawodowe, a także pełnej diagnozy psychologicznej wspierającej proces decyzyjny i doradczy.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Toruniu prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych. Obecnie w rejestrze znajduje się ponad 200 instytucji oferujących szkolenia na terenie województwa kujawsko – pomorskiego. Wykaz zamieszczony jest na stronie internetowej WUP w Toruniu: http://www.wup.torun.pl/rejestr_instytucji.

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy CiPKZ w województwie kujawsko – pomorskim podejmowały działania na rzecz rozwoju współpracy w zakresie wymiany informacji o zawodach i możliwościach kształcenia oraz organizowania różnych form poradnictwa. Podobnie jak w latach ubiegłych pracownicy CiPKZ uczestniczyli również w wielu targach, seminariach i konferencjach dotyczących problematyki rynku pracy, rozwoju zasobów ludzkich oraz rozwoju poradnictwa zawodowego.

6.4. SŁUŻBA ZASTĘPCZA

W 2005 roku w województwie kujawsko – pomorskim orzeczenia Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej oraz Komisji ds. Służby Zastępczej uprawniające do odbywania służby zastępczej otrzymało 146 osób. W trakcie służby na dzień 31 grudnia 2005 r. było 344 poborowych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku skierowano do służby zastępczej 106 osób. Do odbycia służby oczekuje łącznie 1388 osób.

W 2005 roku 138 zakładów pracy zawarło z WUP umowy o wykonywanie służby zastępczej. Ogółem 184 zakłady pracy są wpisane w MPiPS do „Centralnego wykazu zakładów pracy, w których może być odbywana służba zastępcza”.

Zainteresowanie ze strony placówek jest bardzo duże, gdyż zmieniły się zasady finansowania poborowych. Placówki, w których odbywana jest służba zastępcza mają refundowane przez Marszałka Województwa koszty wynagrodzenia poborowych. Jednakże możliwości Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, co do kierowania poborowych do odbycia służby zastępczej są ograniczone ze względu na określone limity finansowe.

Komisja Wojewódzka ds. Służby Zastępczej wydała 427 orzeczeń, w tym 106 orzeczeń pozytywnych. Rozpatrzono 9 wniosków o uchylenie decyzji Powiatowych /Rejonowych Komisji Poborowych, w tym uchylono – na wniosek poborowych – 9 decyzji o przeznaczeniu do służby zastępczej. W 2005 roku odbyło się 75 posiedzeń Komisji.

6.5. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ

6.5.1. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH W RAMACH UMÓW I POROZUMIEŃ MIĘDZYRZĄDOWYCH

I. UMOWY SEZONOWE

W 2005 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło 15.141 umów imiennych do **pracy sezonowej w Niemczech**. Wydano 14.230 umów. Zainteresowanie tą formą zatrudnienia jest nadal bardzo wysokie. Wzrost kosztów pracy związany z koniecznością opłacania składek ubezpieczeniowych do ZUS nie ma wpływu na zatrudnienie. Zmiana zasad podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie dotyczy bezrobotnych, studentów, uczniów.

W 2005 roku ponownie można było się ubiegać o zatrudnienie **w Niemczech w charakterze pomocy domowej**. Zatrudniane osoby są traktowani tak samo jak pracownicy sezonowi, pomimo że umowa o pracę może być zawarta na okres do 3 lat. Jest małe

zainteresowanie tymi ofertami pracy, ponieważ kandydaci muszą posiadać dobrą lub bardzo dobrą znajomość języka niemieckiego. O pracę ubiegało się 11 osób, z czego 7 otrzymało umowy. Istnieje możliwość imiennego zatrudnienia, z którego skorzystało 11 osób.

Kolejnym krajem, który zdobywają nasi **pracownicy sezonowi jest Hiszpania**. Polacy są zatrudniani najczęściej w rolnictwie przy zbiorach i sadzeniu truskawek, zbiorach cykorii, ziemniaków, winogron, bananów, pomidorów itp. W 2005 r. pracę podjęły 623 osoby.

W grudniu 2005 r. przeprowadzono kolejny nabór do pracy sezonowej w Hiszpanii. Przedstawiciele pracodawców zakwalifikowali do pracy 195 osób oraz utworzyli listę 87 osób rezerwowych.

II. ZATRUDNIENIE DŁUGOTERMINOWE W RAMACH UMÓW I POROZUMIEŃ MIĘDZYRZĄDOWYCH

W 2005 roku na terenie województwa kujawsko – pomorskiego prowadzono nabór kandydatów do pracy w:

- **Niemczech** w branży hotelarsko – gastronomicznej oraz w rolnictwie na okres od 12 do 18 miesięcy; Aplikacje złożyło 6 osób. Dodatkowo 6 osób, które zawarły umowy o pracę bezpośrednio z pracodawcami ubiega się o pozwolenie na pracę.
- **Francji** – strona francuska poszukiwała kandydatów do pracy w zawodach dmuchacz szkła, piekarz, monter, spawacz, stolarz, cieśla – dekarz, operator dźwigu, murarz oraz w Disneyland w branży hotelarsko – gastronomicznej. Z uwagi na mniejsze wymagania językowe znaczeni wzrosło zainteresowanie pracą we Francji. Łącznie 37 osoby złożyły swoje aplikacje, 5 osób otrzymało zatrudnienie.
- **Hiszpanii** – dla: inż. budownictwa, rzeźnika, blacharza, stolarza, nastawiacza maszyn, spawacza, operatora maszyn sterowanych numerycznie, operatora maszyn ruchomych, operatora drukarek offsetowych, instalatora linii elektrycznych, operatora maszyn narzędziowych, murarza, zbrojarza, stolarza artystycznego, monter, kierownika budowy, elektryka, tokarza – frezera, lakiernika samochodowego, kierowcy ciężarówki, mechanika samochodowego, hodowcy bydła, monter konstrukcji metalowych, kucharza, monter konstrukcji stalowych. Dokumenty złożyło 199 kandydatów do pracy, 99 osób zostało zaproszonych na rozmowy kwalifikacyjne, z czego 17 osób otrzymało umowy o pracę
- **Wlk. Brytanii (wyspa Jersey)** – dla piekarzy i kierownika restauracji. Oferty te były bardzo atrakcyjne. 7 osób złożyło swoje aplikacje.

Z przedstawionych wyżej ofert pracy skorzystało łącznie 249 osób. Złożone dokumenty zostały przekazane do Ministerstwa Gospodarki i Pracy w Warszawie – Departamentu Rynku Pracy. Z uwagi na brak informacji o wynikach przeprowadzanych rozmów kwalifikacyjnych, a umowy o pracę są zawierane bezpośrednio pomiędzy pracodawcą a pracownikiem bez pośrednictwa urzędu.

6.5.2. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH W RAMACH EUROPEJSKIEGO SYSTEMU ZATRUDNIENIA „EURES”

W ramach Europejskich Służb Zatrudnienia EURES przeprowadzono nabory na następujące stanowiska:

- **Wielka Brytania:** mechanik diesela, monter, spawacze (2 oferty), tapicer, kierowcy ciężarówek kat. C (2 oferty) kierowcy ciężarówek kat. C + E, kierowcy autobusów, opiekunowie osób starszych (7 ofert), asystent kucharza, przebieracz grzybów (3 oferty), pakowacze, pracownik na farmie, mechanik samochodowy, technicy-mechanicy, inżynier budownictwa lądowego, asystent zarządzania zasobami ludzkimi, główny krawiec, fast – track manager, pielęgniarki ogólne, hydraulicy - nadzorcy, kierowcy ciężarówki/operatorzy dźwigu, wykrawacze, sprzętacze, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z TWS, instalatorzy rur/spawacze, spawacze/pracownicy produkcji, konsultanci techniczni, inżynier chemii, operatorzy produkcji;
- **Czechy:** spawacze, pracownicy produkcji (4 oferty), szwacze, kierowcy, rzeźnicy, krawcy.

Od kandydatów do pracy w Wielkiej Brytanii wymagana jest minimum dobra znajomość języka angielskiego (atutem jednak jest bardzo dobra znajomość języka angielskiego), nie ma ograniczeń co do wieku, proponowany okres zatrudnienia: od 6 miesięcy do 1 roku lub więcej, wysokość zarobków kształtuje się w zależności od stanowiska.

Dla pracodawców z krajów EOG przeprowadzono 87 rekrutacji, w sumie na oferty do Wielkiej Brytanii i Czech wysłano 520 podań. Zainteresowanie ofertami EURES było i nadal jest bardzo duże, w okresie od stycznia do grudnia 2005 roku udzielono ok. 3.230 informacji na temat ofert pracy oraz warunków życia i pracy w krajach EOG. Nie odzwierciedla to jednak ilości osób, które faktycznie wysłały zgłoszenia na oferty Eures do samorealizacji.

W ramach Europejskich Służb Zatrudnienia EURES dysponowaliśmy również **ofertami do samorealizacji**. Są to oferty, na które zainteresowani odpowiadają samodzielnie przysyłając swoje aplikacje bezpośrednio do pracodawcy lub innego Wojewódzkiego Urzędu Pracy, dlatego WUP nie jest w stanie zweryfikować ilości złożonych podań na daną ofertę. W ramach tych oferty prowadzone były nabory do pracy w: Wielkiej Brytanii, Irlandii, Islandii, Szkocji, Norwegii, Szwecji, Francji, Słowenii, Czechach, Litwie, Danii i Estonii.

W dniu 2 maja 2005 r. pomiędzy Ministerstwem Gospodarki i Pracy a Komisją Europejską została podpisana umowa o dofinansowanie realizacji działań EURES w Polsce w okresie od 1 kwietnia 2005r. do 31 marca 2006 roku. Na realizację działań Minister przekazał Samorządowi Województwa Kujawsko – Pomorskie kwotę wysokości 58.520 zł.

W ramach grantu EURES 2005/2006 do realizacji w województwie kujawsko – pomorskim zaplanowano następujące działania:

- udostępnianie od 2005 r. poszukującym pracy na całym terytorium UE/EOG wszystkich ofert pracy ogłaszanych przez publiczne służby zatrudnienia oraz skuteczne ich wykorzystywanie do usprawnienia procesu rekrutacji i obsadzania wolnych miejsc pracy,

- nawiązanie współpracy z instytucjami, w których istnieje względnie duży przepływ klientów oczekujących możliwości skorzystania z bazy EURES, przede wszystkim w urzędach pracy, centrach informacji i planowania kariery zawodowej, gminnych centrach informacji, akademickich biurach karier, ewentualnie u partnerów społecznych i gospodarczych, np.: w centrach informacji europejskiej,
- aktywna współpraca z pracodawcami i udzielanie im wsparcia w zakresie rekrutacji międzynarodowej,
- dostarczanie odpowiedniej informacji i komunikacja na temat EURES ze społeczeństwem, partnerami społecznymi i innymi partnerami na rynku pracy,
- nawiązanie międzynarodowej współpracy w ramach sieci EURES w celu planowania i organizowania wspólnych międzynarodowych działań rekrutacyjnych na rzecz pracodawców,
- zaplanowanie i przeprowadzenie odpowiednich działań marketingowych skierowanych do pracodawców i organizacji pracodawców.

6.6. REGIONALNE POŚREDNICTWO PRACY

6.6.1. OFERTY PRACY NA TERENIE POLSKI

W ramach realizacji zadań związanych z regionalnym pośrednictwem pracy:

- przyjmowano oferty pracy od pracodawców. Gotowość zatrudnienia pracowników zgłosiło 106 podmiotów. Do najczęściej poszukiwanych pracowników należą: przedstawiciel handlowy, pielęgniarz, pracownik produkcji, murarz, cieśla.
- rozpowszechniano wśród instytucji współpracujących oferty pracy, po uprzednim sprawdzeniu ich wiarygodności.
- aktualizowano na bieżąco informacje o ofertach pracy na stronie internetowej WUP.

6.6.2. AGENCJE ZATRUDNIENIA

W 2005 roku przy rozpowszechnianiu ofert pracy współpracowano z 26 agencjami zatrudnienia. Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w zawodach: kelner, barman, pracownik budowlany, rzeźnik, spawacz, ślusarz, elektryk. Rozpowszechniano wśród instytucji współpracujących oferty pracy, po uprzednim sprawdzeniu ich wiarygodności.

W związku ze zmianą przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zadania związane z prowadzeniem rejestru agencji zatrudnienia zostały, z dniem 1 listopada 2005 r., przekazane Marszałkowi Województwa, który upoważnił WUP do realizacji tych zadań. Od 1 listopada 2005 r. wpłynęło 5 wniosków o wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia. Wydano certyfikaty wstępne 4 podmiotom, w tym:

- 3 certyfikaty w zakresie pośrednictwa pracy na terenie RP,
- 1 certyfikat w zakresie pośrednictwa pracy za granicą,
- 1 certyfikat w zakresie doradztwa personalnego,
- 1 certyfikat w zakresie poradnictwa zawodowego,
- 2 certyfikaty w zakresie pracy tymczasowej.

Na dzień 31 grudnia 2005 r. na terenie województwa działało 46 podmiotów prowadzących łącznie 114 agencji zatrudnienia, w tym:

- 28 agencji pośrednictwa Pracy na terenie RP,

- 23 agencje pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich,
- 22 agencje doradztwa personalnego,
- 12 agencji poradnictwa zawodowego,
- 29 agencji pracy tymczasowej.

6.7. KOORDYNACJA SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

W 2005 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu wpłynęło 79 wniosków o wystawienie formularza E 303. Wystawiono łącznie 75 formularzy dotyczących transferu zasiłku dla bezrobotnych z Polski. Kraje, do których wnioskowano o transfer zasiłku dla bezrobotnych to Wielka Brytania (52 wnioski), Szwecja i Irlandia (po 8 wniosków), Włochy (2 wnioski) oraz Austria, Francja i Holandia (po 1 wniosku).

W 2005 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu wpłynęło 10 wniosków od obywateli krajów UE/EOG o wystawienie formularza E 303 dotyczącego transferu zasiłku dla bezrobotnych od Polski. Kraje pochodzenia obywateli to: Niemcy (8 wniosków) oraz Grecja i Irlandia (po 1 wniosku).

W 2005 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu wpłynęło 246 wniosków o wydanie formularza E 301, (zarówno przez instytucję właściwą w Polsce, czyli Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, jak i instytucje właściwe lub łącznikowe w innych krajach UE/EOG). Uznano za ostatecznie załatwione: 181 wniosków. Kraje, do których występujemy najczęściej po formularze E 301: Wielka Brytania, Niemcy, Irlandia, Hiszpania, i Francja.

7. WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH ANALIZ I PUBLIKACJI WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W TORUNIU W 2005 ROKU

- Poradnictwo zawodowe, kluby pracy oraz szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2004 roku.
- Bezrobotni w województwie kujawsko - pomorskim według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w 2004 roku.
- Bezrobocie na wsi w województwie kujawsko - pomorskim w 2004 roku.
- Młodzi bezrobotni w województwie kujawsko - pomorskim w 2004 roku.
- Oferty pracy oraz bezrobotni według zawodów w województwie kujawsko - pomorskim w 2004 roku.
- Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu w województwie kujawsko - pomorskim w 2004 roku.
- Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2004 roku.
- Rynek pracy i programy rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2004 roku - wersja polska.
- Rynek pracy i programy rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2004 roku - wersja angielska.
- Długotrwale bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim. Stan na grudzień 2004 roku.

- Efektywność programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim w 2004 roku.
- Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej w województwie kujawsko - pomorskim. Raport z IV edycji badania ankietowego.
- Zapotrzebowanie na animatorów gospodarczych w województwie kujawsko-pomorskim. Program Leonardo da Vinci. Projekt "Kształcenie animatorów gospodarczych w rozszerzającej się Europie". Raport z badania ankietowego.
- A demand for economic animators in the Kuyavian-Pomeranian region. LEONARDO DA VINCI Project "European Curricula for Economic Animators in the Enlarging Europe". A report on a survey.
- Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w I półroczu 2005 roku.
- Informacja o niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostający w zatrudnieniu w województwie kujawsko - pomorskim w I półroczu 2005 roku.
- Oferty pracy oraz bezrobotni według zawodów w województwie kujawsko - pomorskim w I półroczu 2005 roku.
- Bezrobocie na wsi w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2005 roku.
- Rynek pracy w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2005 roku.
- Folder zawierający informację o głównych obszarach działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu oraz danych i wskaźnikach charakteryzujących regionalny rynek pracy (również w wersji angielskojęzycznej).
- Folder informacyjny nt. realizacji programu Interreg III C w województwie kujawsko – pomorskim (również w wersji angielskojęzycznej i francuskojęzycznej).
- Biuletyn Informacyjny WUP „Rynek pracy województwa kujawsko – pomorskiego” – miesięcznie.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM

Wyszczególnienie	w końcu roku	
	2004	2005
Ludność ogółem	2 068 258	2 068 253
z tego zamieszkała:		
-na wsi	791 405	795 638
-w mieście	1 276 853	1 272 615
Ludność według płci		
-kobiety	1 069 310	1 069 577
-mężczyźni	998 948	998 676
Ludność według ekonomicznych grup wieku:		
-przedprodukcyjnym	453 662	441 718
-produkcyjnym	1 318 776	1 329 325
-poprodukcyjnym	295 820	297 210
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	107	107
Ogólne saldo migracji (na 1 000 ludności)	-0,7	-1,0
Przyrost naturalny (na 1 000 ludności)	0,5	0,5
Pracujący w sektorze przedsiębiorstw¹	215 687	213 684
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według BAEL²		
wskaźnik zatrudnienia	42,9	44,3
współczynnik aktywności zawodowej	54,0	54,6
Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	185 175	187 231
z tego w sektorze:		
-publicznym	6 329	6 567
w tym:		
- w tym przedsiębiorstwa państwowe	73	61
-prywatnym	178 846	180 664
w tym:		
-osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	148 742	149 606

1 Podmioty prowadzące działalność w zakresie: leśnictwa; rybołówstwa morskiego; górnictwa; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę; budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego, napraw pojazdów etc.; hoteli i restauracji; transportu, gospodarki magazynowej i łączności; obsługi nieruchomości, wynajmu etc.bez obsługi i wypożyczania art. użytku osobistego i domowego, informatyki, działalności gospodarczej pozostałej;

odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami etc.; działalności związanej z kulturą, rekreacją i sportem oraz działalności usługowej pozostałej;

2 Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) jest prowadzone w systemie kwartalnym; badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych

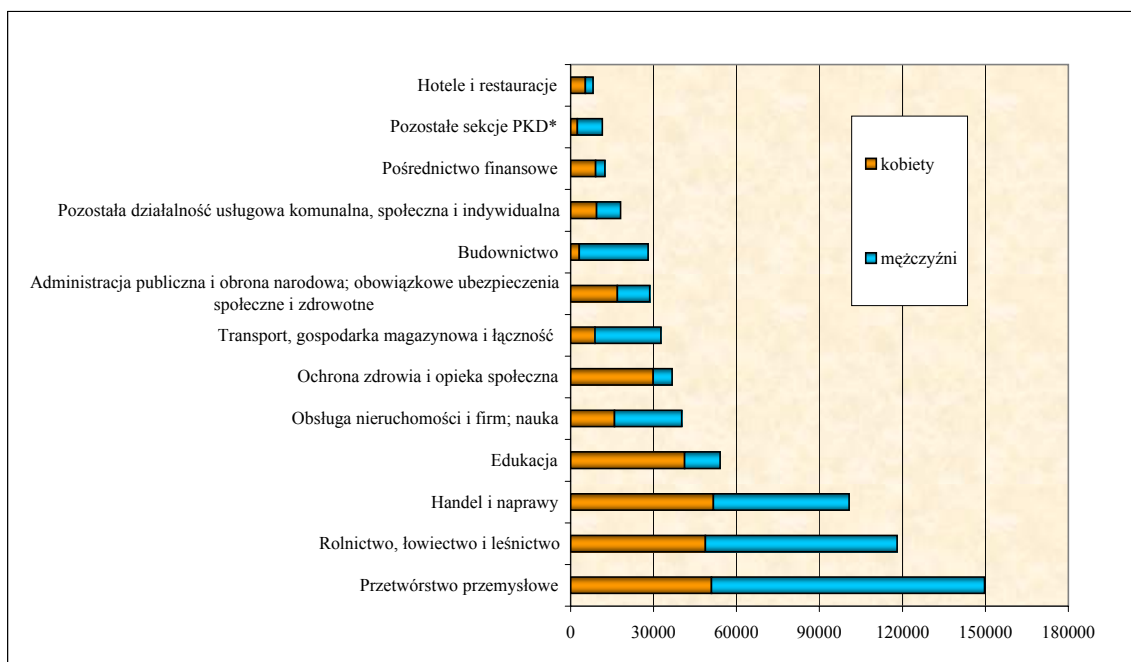
Zródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

PRACUJĄCY WEDŁUG SEKCJI PKD W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM

Seksje Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)	2003 rok	2004 rok	%
	liczba osób		
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	118 449	118 161	18,5
Przetwórstwo przemysłowe	145 203	149 758	23,4
Budownictwo	29 340	28 143	4,4
Handel i naprawy	105 381	100 811	15,8
Hotele i restauracje	8 378	8 255	1,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	33 012	32 726	5,1
Pośrednictwo finansowe	11 859	12 519	2,0
Obsługa nieruchomości i firm; nauka	43 735	40 261	6,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	27 921	28 730	4,5
Edukacja	51 278	54 120	8,5
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	37 390	36 820	5,8
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	17 683	18 152	2,8
Pozostałe sekcje PKD*	11 911	11 585	1,8
Pracujący ogółem	641 540	640 041	100,0

* Są to Sekcje: Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, Rybołówstwo i rybactwo, Górnictwo i kopalnictwo, Gospodarstwa zatrudniające pracowników.

PRACUJĄCY WEDŁUG PŁCI



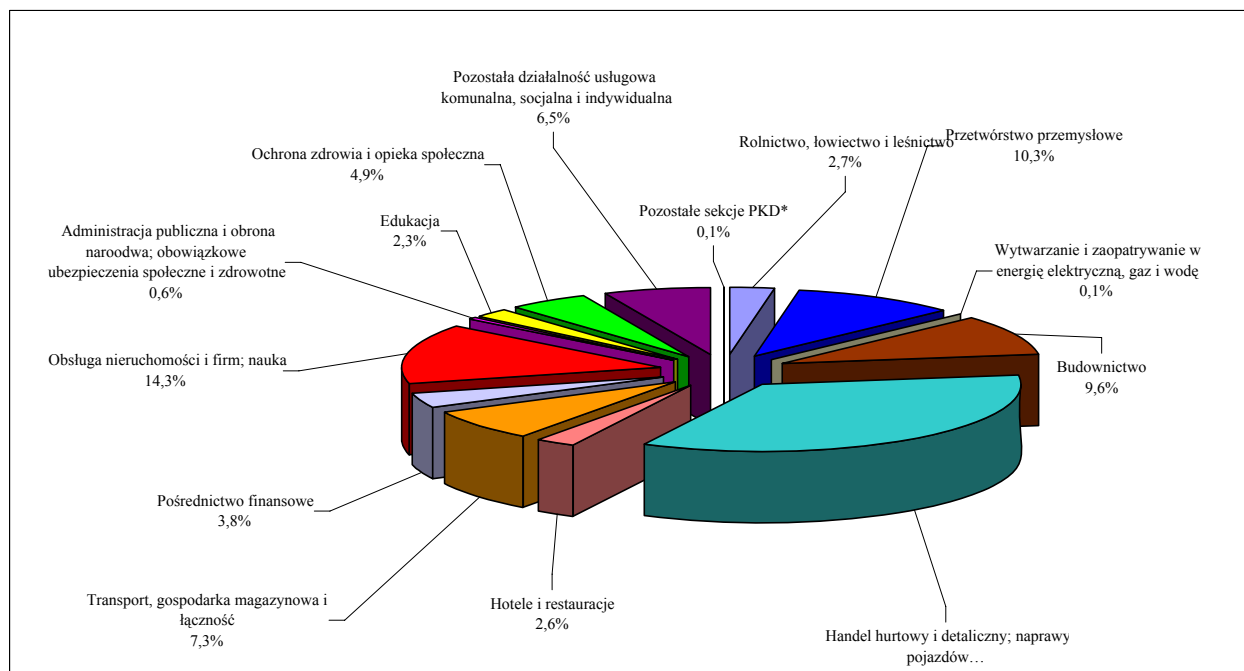
źródło: dane US w Bydgoszczy

PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG SEKCJI PKD W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM W 2005 ROKU

Sektory Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)	2004 rok	2005 rok	wzrost/spadek
	liczba podmiotów		
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4 863	5 025	162
Przetwórstwo przemysłowe	19 264	19 221	-43
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	197	209	12
Budownictwo	17 790	18 015	225
Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów...	65 194	65 094	-100
Hotele i restauracje	4 911	4 920	9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	13 761	13 652	-109
Pośrednictwo finansowe	7 138	7 152	14
Obsługa nieruchomości i firm; nauka	25 971	26 780	809
Administracja publiczna i obrona naroodwa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	1 187	1 210	23
Edukacja	4 229	4 368	139
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	8 738	9 210	472
Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna	11 746	12 186	440
Pozostałe sekcje PKD*	186	189	3
Podmioty gospodarcze ogółem	185 175	187 231	2 056

*np. Rybołówstwo i rybactwo, Górnictwo i kopalnictwo, Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.

PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG SEKCJI PKD W 2005 ROKU - STRUKTURA



źródło: dane US w Bydgoszczy

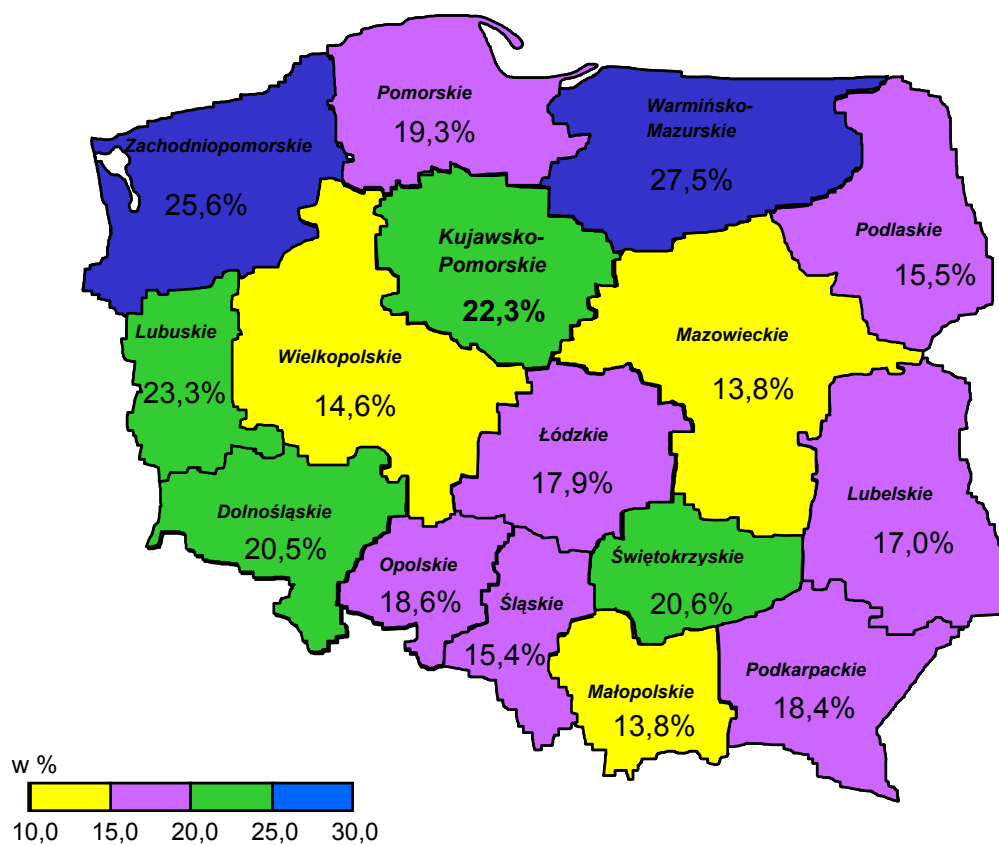
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
Stan w końcu okresu

Powiaty	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby aktywnych zawodowo)		
	2004 rok	2005 rok	wzrost/ spadek	2004 rok	2005 rok	wzrost/ spadek
WOJEWÓDZTWO RAZEM	199 566	188 021	-11 545	23,6	22,3	-1,3
BYDGOSZCZ - powiat grodzki	18 521	17 411	-1 110	11,4	10,7	-0,7
BYDGOSZCZ - powiat ziemski	6 993	6 614	-379	21,1	20,0	-1,1
GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	11 670	11 050	-620	30,1	28,7	-1,4
GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	5 272	5 103	-169	33,3	32,4	-0,9
TORUŃ - powiat grodzki	12 180	11 117	-1 063	13,2	12,0	-1,2
TORUŃ - powiat ziemski	8 482	8 245	-237	29,6	28,8	-0,8
WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	12 247	11 668	-579	21,8	20,7	-1,1
WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	9 799	9 275	-524	30,3	29,0	-1,3
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	6 784	6 013	-771	29,7	27,0	-2,7
BRODNICA	8 040	7 472	-568	25,6	24,0	-1,6
CHELMNO	5 785	5 735	-50	28,1	27,7	-0,4
GOLUB-DOBRZYŃ	4 812	4 801	-11	28,1	27,9	-0,2
INOWROCLAW	20 626	20 010	-616	29,6	28,7	-0,9
LIPNO	8 046	7 643	-403	29,8	28,6	-1,2
MOGILNO	5 497	5 119	-378	29,3	27,7	-1,6
NAKŁO NAD NOTECIĄ	10 388	9 637	-751	33,9	32,0	-1,9
RADZIEJÓW	4 540	4 193	-347	26,1	24,5	-1,6
RYPIN	5 680	5 557	-123	29,2	28,6	-0,6
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	5 160	4 501	-659	33,5	30,4	-3,1
ŚWIECIE	10 018	9 316	-702	25,8	24,2	-1,6
TUCHOLA	5 424	5 007	-417	29,9	28,0	-1,9
WĄBRZEŻNO	4 341	4 114	-227	31,0	29,7	-1,3
ŻNIN	9 261	8 420	-841	34,5	32,2	-2,3

BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY**Stan na koniec okresu**

Seksja Polskiej Klasyfikacji Działalności		2004 rok	2005 rok
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	A	8 939	8 529
Rybactwo	B	34	40
Górnictwo	C	195	164
Przetwórstwo przemysłowe	D	42 416	39 254
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	E	735	698
Budownictwo	F	15 524	13 757
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku	G	32 535	29 944
Hotele i restauracje	H	3 744	3 475
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	I	3 832	3 540
Pośrednictwo finansowe	J	1 257	1 143
Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	K	5 175	5 439
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	L	15 988	15 100
Edukacja	M	2 523	2 477
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	N	4 312	4 304
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	O	14 610	14 437
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	P	655	578
Organizacje i zespoły eksterytorialne	Q	117	6
Działalność niezidentyfikowana	R	5 844	6 620
Razem poprzednio pracujący		158 435	149 505
Dotychczas niepracujący		41 131	38 516
Ogółem		199 566	188 021

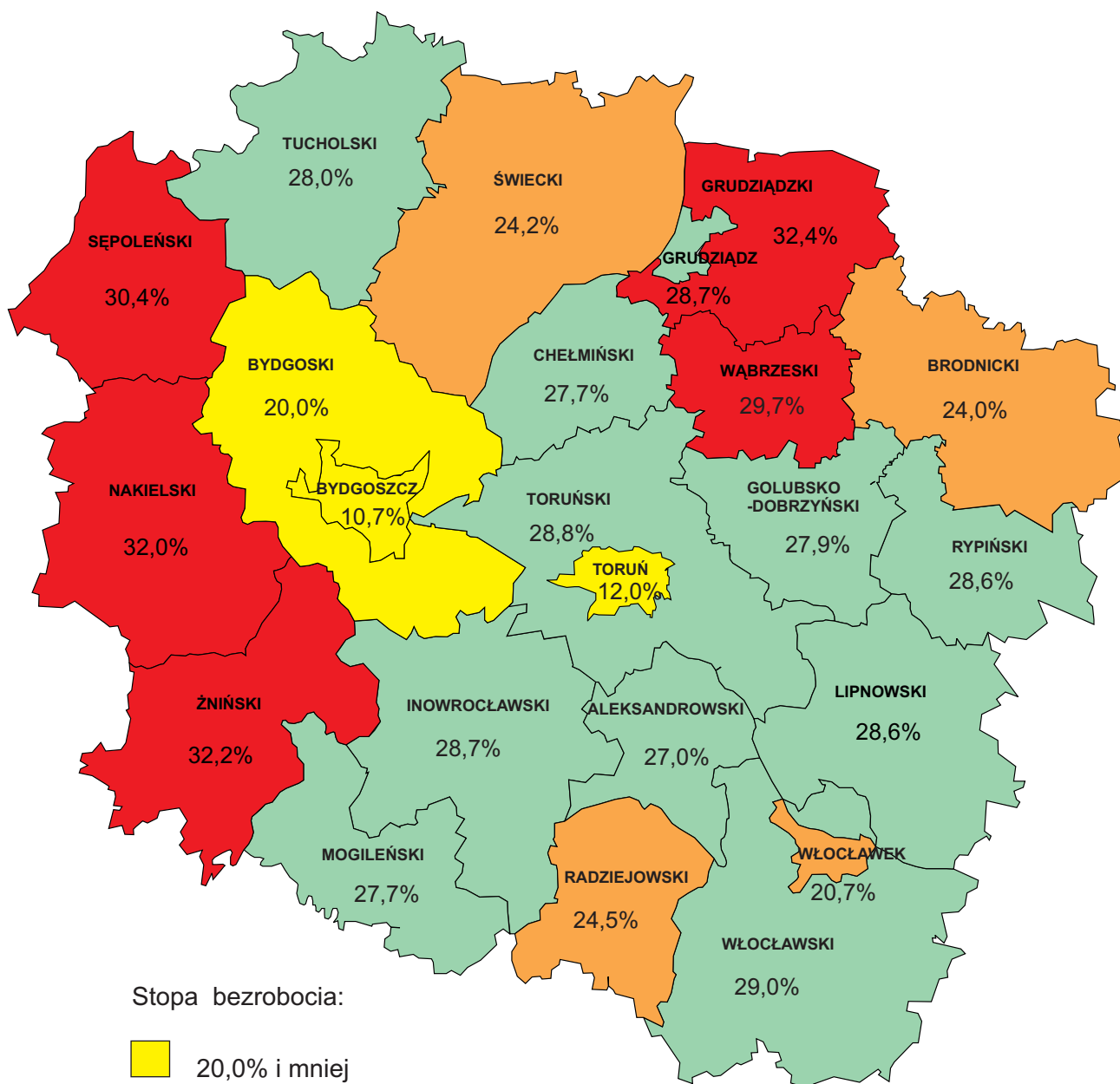
Stopa bezrobocia według województw grudzień 2005 roku



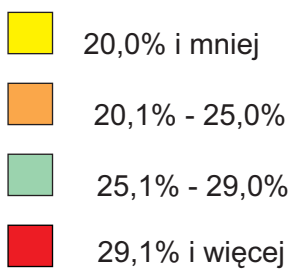
Polska - 17,6%

źródło: dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Stopa bezrobocia
według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego
- stan w dniu 31 grudnia 2005 roku



Stopa bezrobocia:

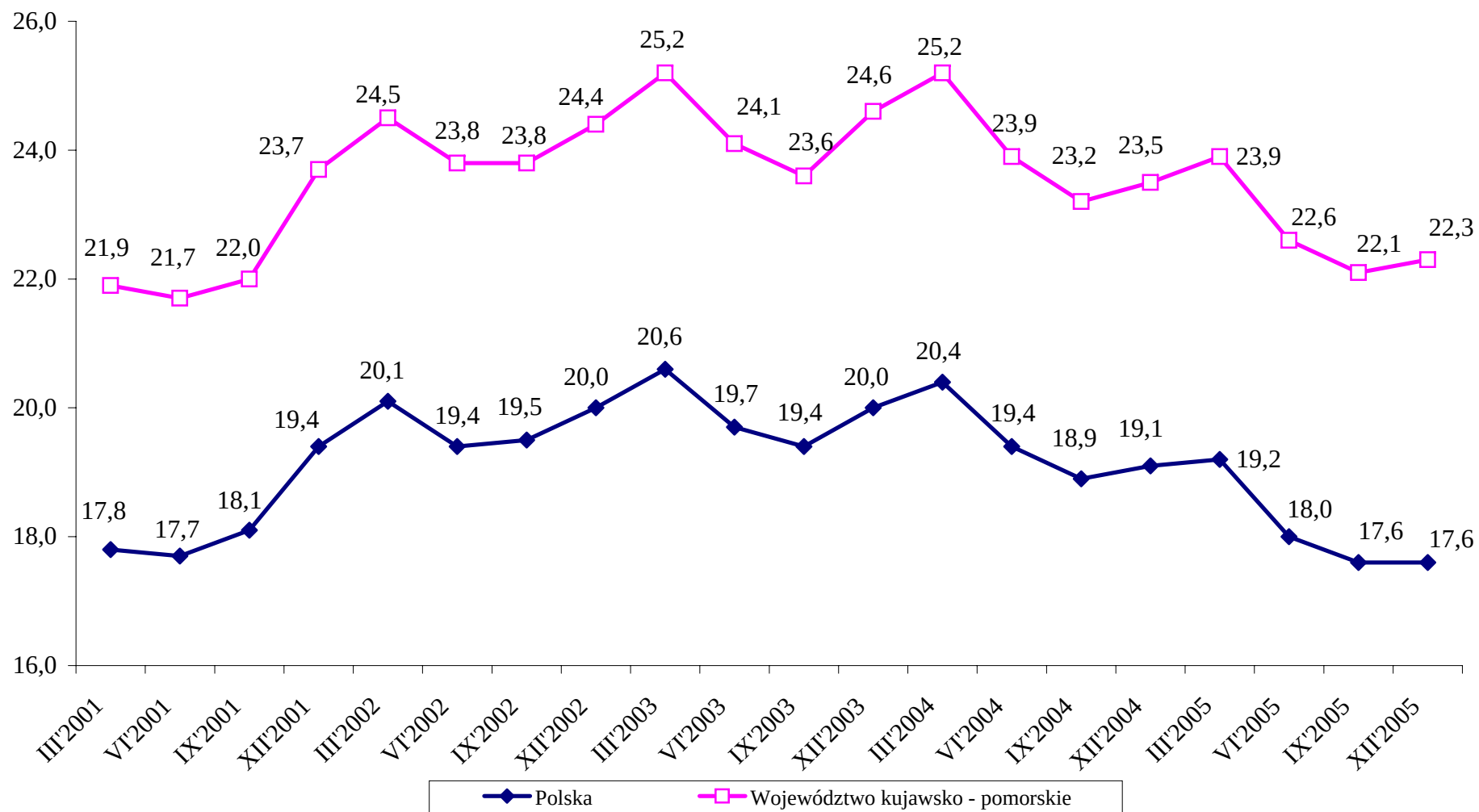


Polska - 17,6%

Województwo
Kujawsko-Pomorskie - 22,3%

podregion bydgoski - 20,9%
podregion toruńsko-włocławski - 23,6%

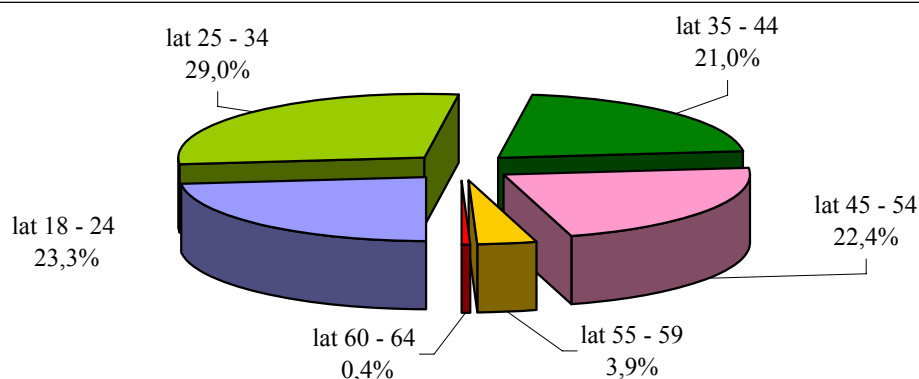
**STOPA BEZROBOCIA W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM
W LATACH 2001 - 2005
Stan na koniec kwartału**



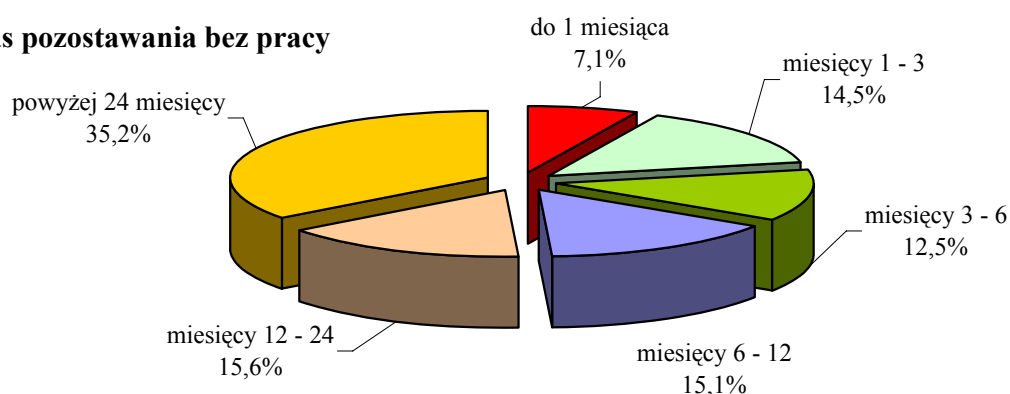
STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Stan w końca 2005 roku

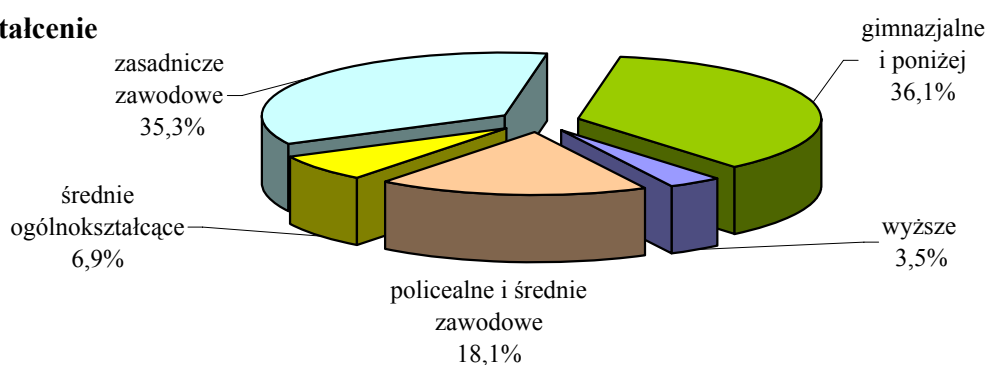
wiek



czas pozostawania bez pracy



wykształcenie



staż pracy

